

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
НА ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
през 2018 година**

Уважаеми Акционери,

Изминалата 2018 година беше успешна за Групата на ИХБ година. И през 2018 г. основните акценти в дейността на ИХБ година бяха активното участие в стратегическото управление на дъщерните дружества и оказване на съдействие на дъщерните дружества по отношение финансово и технологично осигуряване, усъвършенстване на изделията, маркетинг и продажби, организационно управление и други направления на дейността. Като следствие на по-благоприятната бизнес среда и на оптимизирането на дейността им, през 2018 г. се наблюдава ръст на приходите в почти всички сегменти в Групата на ИХБ, спрямо 2017 г. Допълнителен положителен ефект имат и еднократни сделки с активи и реструктурирането през годината на дълговия портфейл на Групата, вкл. конвертирането на емисията облигации, издадени през 2015 г.

Реализираните общо приходи за Групата за 2018 г. на консолидирана база се увеличават с 17,86 % спрямо приходите за същия период на 2017 г.

В сектор Морски транспорт увеличението от 19.54 % от 33,711 хил. лв. през 2017 г. на 40,299 хил. лв. през 2018 г. е в резултат на нарастването на чартърните нива в световен мащаб през 2017 г. като динамиката на приходите се дължи на възстановяването на фрахтовия пазар, което влияе положително върху приходите от услуги по чартиране на корабите, изразени във функционалната им валута (щатски долари), нарастват. Негативен ефект обаче, оказва намалението на курса на щатския долар през 2018 г. спрямо 2017 г.

Възстановяването на фрахтовия пазар оказва позитивно влияние и върху кораборемонтната, както и върху проектантската дейност, където увеличението е и следствие от засилените екологични изисквания към корабите. В Сектор Корабостроене и кораборемонт увеличението на приходите е с 45,90 % от 14,635 хил. лв. през 2017 г. на 21,353 хил. лв. през 2018 г.

В сектор Пристанищна дейност се отчита ръст от 5,44% на приходите спрямо нивата от 2017 г. Нарастването е от 11,949 хил. лв. на 12,599 хил. лв. и е основно резултат на увеличението на обемите на обработените товари и по-активно усвояване възможностите на Одесос ПБМ.

В сектор Машиностроене общите приходите нарастват с 8,94% от 33,094 хил. лв. през 2017 г. на 36,054 хил. лв. през 2018 г., независимо от продължаващата нестабилна политическа обстановка по света.

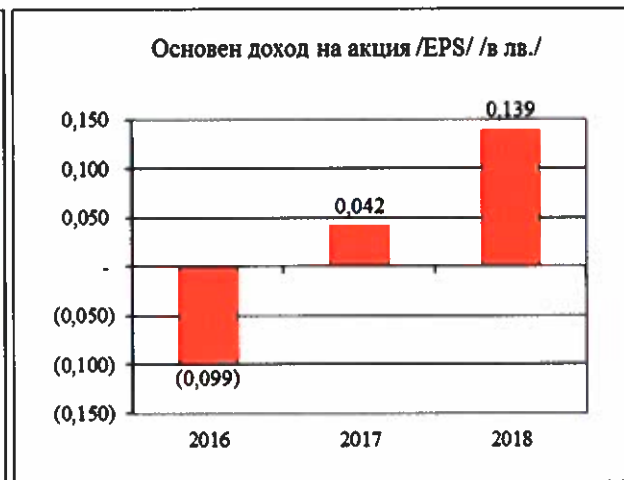
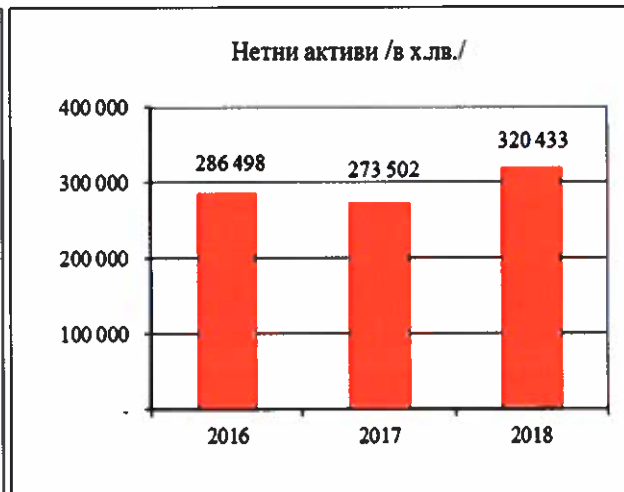
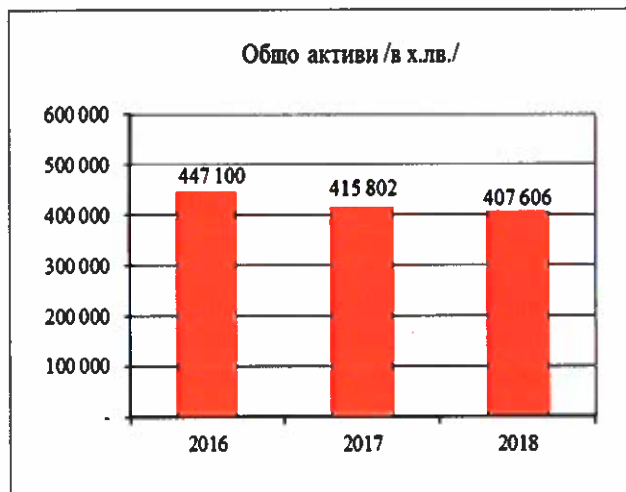
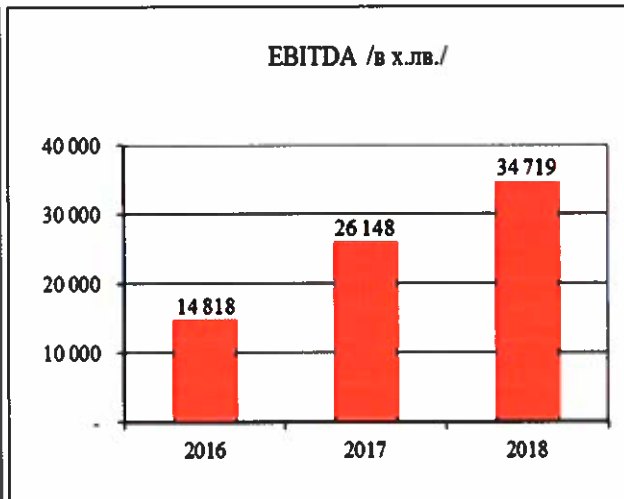
Консолидираните финансови резултати на ИХБ за 2018 г. са както следва:

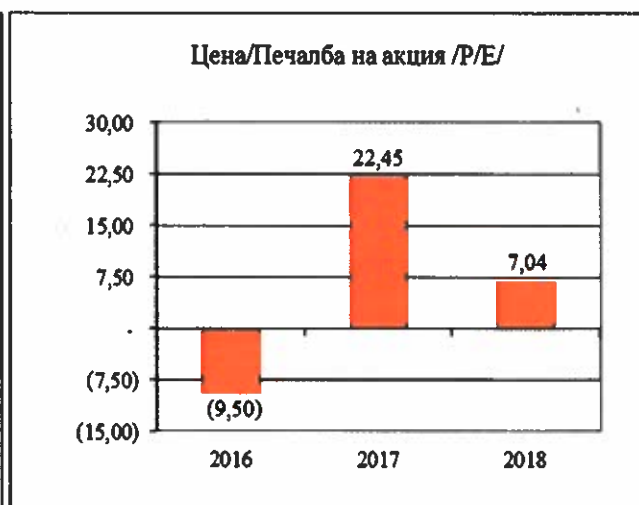
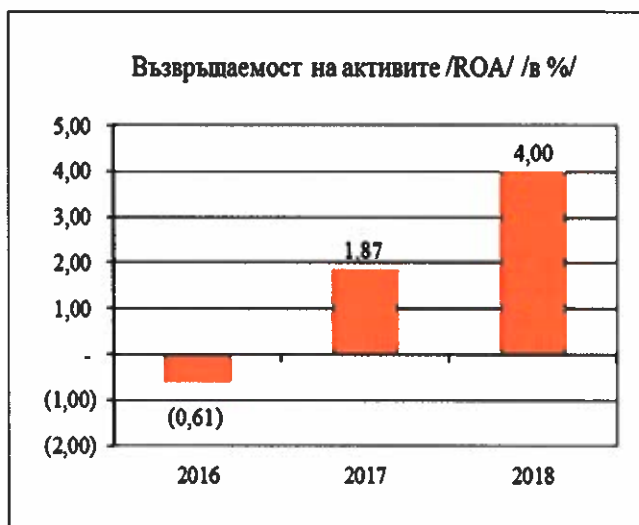
Резултат от оперативна дейност на консолидирана база е печалба от 17,726 хил. лв., спрямо печалба от 10,774 хил. лв. за 2017 г. Печалбата на консолидирана база, полагаща се на собствениците на компанията-майка е 13,290 хил. лв. Активите на ИХБ на консолидирана база са намалели с 1,97 % спрямо 2017 г. в резултат на продажбата на активи, класифицирани като активи държани за продажба. Нетните активи са нарастнали с 1,07 % спрямо 2017 г.

ИХБ продължава да бъде част от основните борсови индекси на българския капиталов пазар през 2018 г. BGBX 40 и BG TR30. Дружеството е приело да спазва Националния кодекс за корпоративно управление, приет от БФБ, чиято основна цел е насърчаването и утвърждаването на най-добрите практики в областта на корпоративното управление. На база на представените от ИХБ ежегодни отчети „спазвай или обяснявай“, Дружеството е включено в индекса на компаниите с добро корпоративно управление CGIX (Corporate Governance Index) и е една от седемте компании включени в индекса за 2018 г.

Финансови показатели на ИХБ за последните 3 години /консолидирани/

1. Резултати от дейността през 2018 година**Финансови резултати за ИХБ – консолидирани**

Реализираните приходи за Групата за 2018 г. на консолидирана база се увеличават със 17,86% спрямо приходите за 2017 г., които включват приходи от договори с клиенти (класифицирани като приходи от продажба на продукция и предоставяне на услуги преди влизането в сила на МСФО 15 от 01.01.2018), приходи от наеми и други приходи от дейността.

В сектор Морски транспорт увеличението от 19.54 % от 33,711 хил. лв. през 2017 г. на 40,299 хил. лв. през 2018 г. В Сектор Корабостроене и кораборемонт увеличението на приходите е с 45,90 % от 14,635 хил. лв. през 2017 г. на 21,353 хил. лв. през 2018 г. В сектор Пристанищна дейност се отчита ръст от 5,44% на приходите спрямо нивата от 2017 г. като нарастването е от 11,949 хил. лв. на 12,599 хил. лв. В сектор Машиностроене общите приходи нарастват с 8,94% от 33,094 хил. лв. през 2017 г. на 36,054 хил. лв. през 2018 г.

По бизнес направления приходите са разпределени както следва:

В хил. лв.	2018	2017
Морски транспорт	40,299	33,711
Корабостроене и кораборемонт	21,353	14,635
Пристанищна дейност	12,599	11,949
Машиностроене	36,054	33,094
Други дейности	853	922
<i>/класификация и сертификация, други/</i>		
	111,158	94,311

Приходите от договори с клиенти за 2018 г. са 88,898 хил. лв. спрямо 73,810 хил. лв. приходи от продажба на продукция и предоставяне на услуги през 2017 г. или увеличение от 20,44 %. Най-съществено е увеличението в сегмент морски транспорт с 38,67% и в сегмент корабостроене и кораборемонт – с 49,85%.

Приходите от договори с клиенти са разпределени както следва:

В хиляди лева	2018	Относителен дял, %
Производство на металорежещи машини, компоненти и детайли	31,551	35,49%
Превоз на товари по договори за рейсов чартър	24,627	27,70%
Ремонт и реконструкция на плавателни съдове	13,207	14,85%
Производство на метални конструкции	1,015	1,14%
Проектантски услуги	4,328	4,87%
Обработка на товари	9,474	10,66%
Съхранение на товари	1,259	1,42%
Наем на кей	2,015	2,27%
Други услуги	1,422	1,60%
	88,898	100%

Приходите от договори с клиенти, реализирани на външни пазари възлизат на 69,559 хил. лв., а на вътрешни - в размер на 19,339 хил. лв.

Приходите от наеми включват наеми на кораби (договори за тайм-чартър) и наеми на имоти и през 2018 г. са в размер на 17,421 хил.лв., от които 15,320 хил.лв. са от външни пазари, а 2,101 хил.лв. –

от вътрешни. Намалението спрямо 2017 г. е 2,89% и се дължи на повечето дни в експлоатация на корабите в рейсов чартър в сравнение с тайм-чартър през 2018 г.

Други приходи от дейността на консолидирана база възлизат на 4,839 хил. лв. (4,35% от общите приходи) спрямо 2,561 хил. лв. през 2017 г. (2,72% от общите приходи). Увеличението най-вече се дължи на реализираната печалба от продажба на дълготрайни активи и активи, класифицирани като държани за продажба в размер на 2,817 хил.лв. (2017 г.: 1,324 хил. лв).

Консолидираният резултат от оперативна дейност за 2018 г. е печалба от 17,726 хил. лв., спрямо печалба от 10,774 хил. лв. за 2017 г.

Консолидираните разходи на ИХБ за 2018 г. са в размер на 93,432 хил.лв. и бележат ръст от 11.45% спад спрямо тези през 2017 година. Нетните финансови разходи за 2018 г. са 2,152 хил. лв. спрямо 5,841 хил. лв. нетни финансови разходи за 2017 г. Формират се основно от разходите за лихви.

Консолидираният финансов резултат преди данъчно облагане е 15,574 хил. лв. печалба спрямо 4,933 хил. лв. печалба за 2017 г. Консолидираният резултат след данъчно облагане за мажоритарните собственици за 2018 е 13,290 хил. лв. печалба спрямо 3,214 хил. лв. печалба за 2017 г.

През 2018 г. основните доставчици на материали на Групата бяха фирми, търгуващи с черни и цветни метали, лагери, електрически материали, проводници. Съществен разход за групата е и доставката на горива, особено за сегмент Морски транспорт. През 2018 година, доставката на електрическа енергия бе договорена на ниво Група на свободния пазар на електроенергия.

Групата няма единичен клиент/доставчик, приходите/разходите към който да надхвърлят 10% от общите приходи/разходи.

Управителният съвет на ИХБ не е публикувал прогнози за резултатите през 2018 г. на консолидирана основа, с оглед на което не се извършва анализ на съотношението между постигнатите финансови резултати, отразени във финансовия отчет за финансовата година, и рано публикувани прогнози.

Резултати от дейността на ИХБ

Увеличаване участието в някои дружества от портфейла

През 2018 г. ЗММ – България Холдинг – дъщерно дружество на ИХБ е придобило 1 015 акции от капитала на ИХБ Електрик, на основание чл. 1576 от ЗППЦК и отправено искане от 16 броя лица за изкупуване на притежаваните от тях акции от капитала на ИХБ Електрик. В резултат това към края на 2018 г. ЗММ – България Холдинг притежава пряко 97.87 % от акциите с право на глас на ИХБ Електрик.

През декември 2017 година Съветът на директорите на ИХБ Електрик обяви провеждането на търг с явно наддаване за продажба на съвкупност от обекти на недвижимата собственост – поземлени имоти, заедно с построените в тях сгради в едно със съоръженията, трайно прикрепени към тях и на договори за извършване на строителни работи в недвижимите имоти. Общата балансовата стойност на активите, предмет на търга, включени в състава на активи, държани за продажби към 31 декември 2017 година е 14,254 хил.лв. През февруари 2018 година Общото събрание на акционерите на ИХБ Електрик даде одобрение за продажбата. През март 2018 година сделката е финализирана. Общата цена по сделката е 20,333 хил. лева (16,944 хил. лв. без ДДС), която е изцяло платена. Купувач по сделката е дружество под общ контрол с Групата, като значителна част от средствата по продажбата са използвани за погасяване на задължения към свързани лица.

Към 31.12.2018 г. портфейлът на ИХБ пряко и чрез свързани лица се формира от 21 дружества както следва: 9 дъщерни дружества и 12 дъщерни дружества на дъщерни дружества.

Преките инвестиции на ИХБ в корпоративни ценни книжа към края на годината възлизат на 203,599 хил. лв. от които 130 хил. лв. инвестиции в чужбина.

Структура на портфейла на ИХБ към 31 декември на последните 4 години

Бизнес направление	2018	2017	2016	2015
Морски транспорт	50.7%	50.7%	50.8%	50.7%
Корабостроене и кораборемонт	31.2%	31.2%	31.6%	30.5%
Пристанищна дейност	14.0%	14.0%	13.5%	13.5%
Машиностроене	3.9%	3.9%	3.9%	3.9%
Други	0.2%	0.2%	0.2%	1.4%
Инвестиции, в хил. лв.	203,599	203,599	203,424	203,235

Управление на дъщерните дружества

Следвайки поставените задачи в началото на годината по отношение на своите дъщерни дружества и през 2018 г. ИХБ активно участваше в стратегическото планиране на дейността им. ИХБ насърчаваше и оказваше съдействие при:

- осъществяването на инвестиционни мероприятия;
- усъвършенстване на техните продукти и услуги, разработване и въвеждане в производство на нови продукти и услуги, в зависимост от изискванията на пазара;
- усъвършенстване на маркетинговата дейност, дейността свързана с управление на човешките ресурси, и други дейности свързани с управлението на дружествата;
- осигуряване на финансови средства за оперативната и инвестиционна дейност на дружествата;
- анализ и оценка на възможностите за използване на новите интернет технологии.

През отчетния период не са извършвани промени в основните принципи на управление на дъщерните дружества от групата на ИХБ, както и на самото Дружество.

Участие в процеса по бизнес планиране и контрол на постигнатите резултати

Ръководството на ИХБ поставя стратегическите цели и резултати, които всяко дружество трябва да постигне през годината.

Нефинансови основни показатели за резултата от дейността

Освен мониторинг на финансовите си показатели, Дружеството следи и основни нефинансови индикатори, свързани с неговата дейност и с дейността на дъщерните му Дружества.

Основните нефинансови индикатори са свързани с:

- *удовлетвореност на клиентите* – дъщерните дружества на групата спазват разработени процедури в обхвата на системите си за управление на качеството ISO. Към ИХБ и дружествата от групата няма заведени дела, свързани с безопасност на продуктите, които се предлагат;
- *качество на предлаганите продукти* – ИХБ следи дъщерните дружества от Групата да следят за качеството на провежданата продукция на дъщерните дружества чрез индикатори като брой рекламации, % на рекламациите в броя произведени продукти и др. Измерваните показатели са на ниски стойности. Равнището на качеството е част от персоналните бизнес задачи на изпълнителните директори;
- *удовлетвореност на служителите* – ИХБ следи дъщерните дружества от Групата да следят както за спазването на нормативните изисквания за безопасни и здравословни условия на

труд, така и за непрестанното им подобряване. Дружествата участват в програми, финансирани от европейските фондове, инвестират собствени средства, спазват предписанията на компетентните институции. Важен фактор в удовлетвореността е и развитието и обучението на служителите – ИХБ регулярно следи за структурата на състава на служителите на дъщерните дружества (възраст, образование, брой години в дружеството) и се стреми да осигурява възможности за професионалното им развитие. Допълнително, в дъщерни дружества са създадени и центрове за професионална подготовка, поддържат се активни взаимоотношения с различни висши учебни заведения и са организирани стажантски програми.

- *екология* – ИХБ изисква дъщерните дружества ежегодно да докладват за оценка на влиянието върху околната среда и мерките, които се предприемат, така че да не се допуска отрицателно влияние. Групата няма съществени налагани административни санкции, свързани с опазване на околната среда.

Голяма част от въпросите свързани с удовлетвореността на служителите и въпроси свързани с екологията са залегнали в приетия от Дружеството Етичен кодекс и утвърдената Политика на многообразие.

Дружеството е приело да спазва Националния кодекс за корпоративно управление, приет от БФБ, чиято основна цел е насърчаването и утвърждаването на най-добрите практики в областта на корпоративното управление. На база на представените от ИХБ ежегодни отчети „спазвай или обяснявай“, Дружеството е включено в индекса на компаниите с добро корпоративно управление CGIX (Corporate Governance Index) и е една от седемте компании включени в индекса за 2018 г. Индексът стартира на 19 септември 2011 г. със стойност 100 пункта, а към 31.12.2018 е 155,17 пункта.

ИХБ следи за промените в потенциала на Дружеството и инвестиционните му възможности, изчислявайки съотношение на пазарна към балансова стойност на Дружеството:

Оказване на съдействие за финансиране на дъщерните дружества. Информация за сделки
ИХБ помага за финансиране дейността на дружествата от групата като предоставя заеми и съдейства при договаряне на банково финансиране.

През 2018 г. отпуснатите заеми от ИХБ на дъщерни дружества (преки и непреки) са в размер на 7,514 хил. лв. при лихвени условия от 2 % до 3% и със срок на погасяване 2020 – 2023 г. Възстановените през 2018 г. заеми са 7,143 хил. лв. Към 31.12.2018 г. вземанията по отпуснати заеми на дъщерни дружества са 50,701 хил. лв. /дългосрочни 50,593 хил. лв. и краткосрочни 108 3,296 хил. лв. /спрямо 49,095 хил. лв. през 2017 г. /дългосрочни 45,799 хил. лв. и краткосрочни 3,296 хил. лв. /.

През 2018 г. няма обезпечения, които ИХБ е предоставило на дъщерни дружества.

Към 31.12.2018 г. салдото на задълженията (вземанията) по предоставени, съответно получени заеми, включително лихви между дъщерни дружества на ИХБ е в размер на 105,708 хил. лв. Лихвените условия по заемите са от 2.50 % до 4,5% и са със срок на погасяване от м. март 2020 г. до м. януари 2023 г.

Към 31.12.2018 г. салдото на задълженията на дъщерни дружества на ИХБ по получени заеми, включително лихви от дружество упражняващо контрол по смисъла на МСС 24 е в размер на 10,024 хил. лв. Лихвените условия по заемите са от 2% до 3 % и са със срок на погасяване от м. август 2019 г. до м. декември 2020 г.

Към 31.12.2018 г. салдото на задълженията на дъщерни дружества на ИХБ по получени банкови заеми е както следва:

Вид кредит	Валута	Лихвен процент %	Падеж	Салдо към 31.12.2018 (в хил. лв.)
Обезпечен инвестиционен кредит с общ размер на 814 хил. лв.	Лева	1 M EURIBOR +2.9% но минимум 2.9%	2019	20
Обезпечен банков кредит с общ размер 37,300 хил. щ. долара	Щ. долар	1 M LIBOR + 1.5%	2022	33,501
Обезпечен банков кредит с общ размер 10,000 хил. евро	Евро	1.9 %	2023	16,960
Кредитна линия за оборотно финансиране с общ размер 7,000 хил. лв.*	Лева	1 M EURIBOR +1.6%	2019	1,103
Общо				51,584

*ИХБ има договор за предоставяне на кредитен лимит на него или на дъщерни дружества за издаване на банкови гаранции, откриване на акредитиви и оборотно финансиране от 2006 г. с търговска банка с кредитен лимит 10 млн. лв. с възможност за усвояване в лева, евро и щатски долари. Ангажиментът на банката за издаване на банкови гаранции и откриване на акредитиви е до 26.09.2022 г. Обезпечението по този договор е особен залог върху търговското предприятие КРЗ Порт Бургас като съвкупност от права, задължения и фактически отношения с вписване на основните активи в съответните регистри.

През октомври и ноември 2018 г. се предоговориха условията по кредитната линия за оборотно финансиране, като максимално допустимият размер за усвояване под формата на оборотни средства е увеличен от 3,000 хил. лв. на 7,000 хил. лв., срокът на договора е удължен до 26.09.2019 г., а лихвеният процент е намален на 1M EURIBOR + 1.6% при като се запазва на максималния лимит от 10,000 хил. лв.

Към 31.12.2018 г. са издадени банкови гаранции за 294 хил. лв. (31 декември 2017 г.: 318 хил. лв.) и е открита револвираща кредитна линия с цел оборотно финансиране за 7,000 хил. лв. (31 декември 2017 г.: 3,000 хил. лв.).

През март 2018 година Групата предоговори условията по обезпечен банков кредит с общ размер 37,300 хил. щ. долара, като срокът на кредита е удължен до декември 2022 г. с погасяване на равни погасителни вноски по главницата, а лихвеният процент е намален, като Групата сключи сделка за защита на лихвения риск от промяна на стойността на 1M LIBOR върху 80% от паричните потоци за целия срок на договора.

През ноември 2018 г. Групата предоговори условията по обезпечен инвестиционен кредит с общ размер 814 хил. лв., като лихвеният процент е определен на 1M EURIBOR + 2.9%, но не по-малко от 2.9%.

Към 31.12.2018 г. дружество упражняващо контрол по смисъла на МСС 24 върху ИХБ няма издадени гаранции от трети лица, както и получени заеми. Към същия период на 2018 г. дружество упражняващо контрол по смисъла на МСС 24 върху ИХБ има предоставени заеми на трети лица, извън групата на ИХБ, в размер на 11,378 хил. лв., от които главница 11,200 хил. лв. и лихви 178 хил. лв. Предоставените заеми са в лева, при годишна лихва от 2 % и срок на издължаване 31.03.2023 г.

Към 31.12.2018 г. консолидираните вземания на ИХБ групата са в размер на 9,716 хил. лв. спрямо 8,279 хил. лв. към 31.12.2017 г.

Консолидираните нетни активи на ИХБ към 31.12.2018 г. са 320,433 хил. лв. и нарастват с 17.16%.

Общите консолидирани задължения на ИХБ групата към 31.12.2018 г. възлизат на 87,173 хил. лв. спрямо 142,300 хил. лв. към 31.12.2017 г. Те представляват основно 51,584 хил. лв. задължения по лихвоносни заеми и привлечени средства, 10,024 хил. лв. получени заеми от свързани лица и 9,560 хил. лв. търговски и други задължения.

През 2018 г. ИХБ няма сключени големи сделки и такива от съществено значение.

Сделките със свързани лица през 2018 г. представляват предоставяне на заеми от ИХБ на дружества от групата и депозити, приходи от лихви, съответно разходи за лихви, връщане на заеми от дружествата на ИХБ и обратно, приходи от продажба на услуги, приходи от продажба на акции и приходи от дивиденди.

При извършените през периода сделки няма необичайни условия и отклонения от пазарните условия.

Заемите, които ИХБ е отпуснало на/получило от своите дружества през 2018 г., са с фиксиран лихвен процент.

Информация относно сделките, сключени между ИХБ и свързани лица през годината има в Бележка 35 Оповестяване на свързани лица от пояснителните бележки към консолидирания финансов отчет към 31.12.2018 г., където са посочени вида и стойността на сделките и характера на свързаност и контрол.

Не е имало други предложения за сключване на сделки, които са извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия, по които ИХБ или негово дъщерно дружество е страна.

През 2018 г. няма събития и показатели с необичаен за ИХБ характер, имащи съществено влияние върху дейността му.

През 2018 г. Дружеството няма сделки водени извънбалансово.

2. Резултати от дейността на дружествата от групата

Морски транспорт

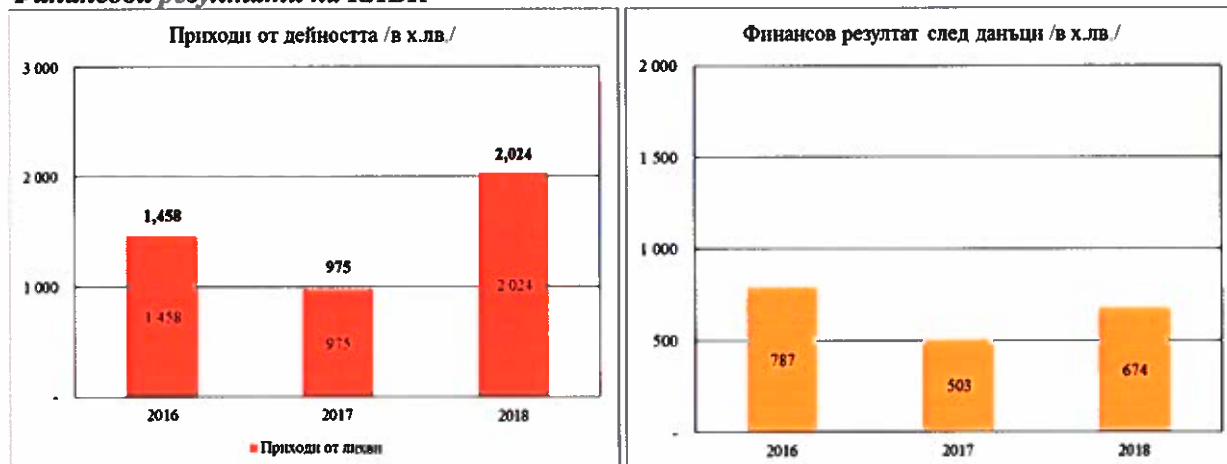
КЛВК АД, Приват инженеринг АД, ИХБ Шипинг Ко ЕАД, корабни дружества

КЛВК АД

Дейността на КЛВК през 2018 г. е свързана с управление на своите дъщерни дружества.

През 2018 г. реализираните приходи от дружеството са 2,024 хил. лв. спрямо 975 хил. лв. през 2017 г., като резултатът от оперативна дейност е 1,890 хил. лв. печалба (2017 г.: 828 хил. лв. печалба). Финансовият резултат след данъци е 674 хил. лв. печалба (2017 г.: 503 хил. лв. печалба).

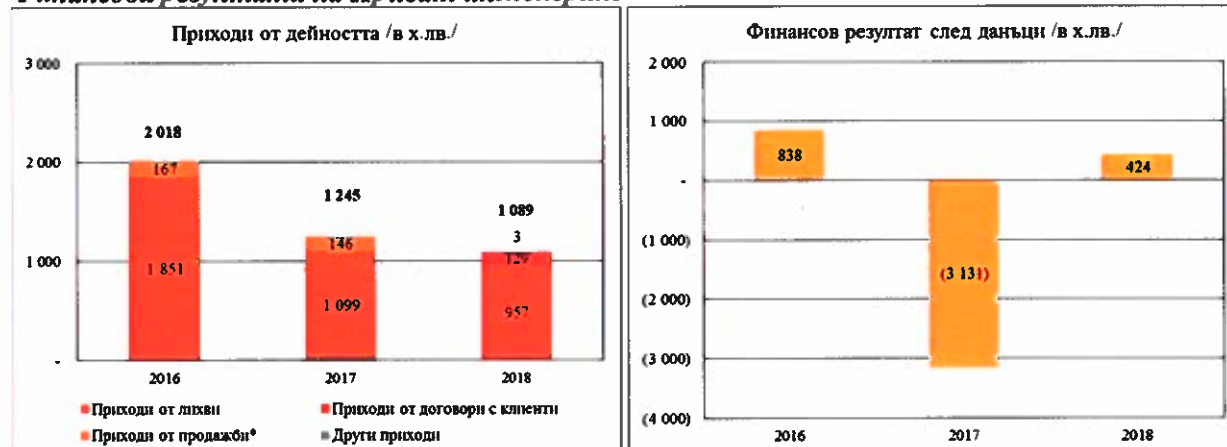
Към 31 декември 2018 г. активите на дружеството възлизат на 95,923 хил. лв., от които 95,405 хил. лв. са нетекущи и 518 хил. лв. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 61,565 хил. лв. (2017 г.: 61,075 хил. лв.).

Финансови резултати на КЛВК**Приват инженеринг ЕАД**

Дейността на Приват инженеринг през 2018 г. е в две направления: управление на дъщерните му дружества и застрахователно посредничество.

През 2018 г. реализираните приходи от дружеството са 1,089 хил. лв. спрямо 1,245 хил. лв. през 2017 г., като резултатът от оперативна дейност е 641 хил. лв. печалба (2017 г.: 2,953 хил. лв. загуба). Финансовият резултат след данъци е 424 хил. лв. печалба (2017 г.: 3,131 хил. лв. загуба).

Към 31 декември 2018 г. активите на дружеството възлизат на 48,607 хил. лв., от които 47,000 хил. лв. са нетекущи и 1,607 хил. лв. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 41,292 хил. лв. (2017 г.: 40,868 хил. лв.).

Финансови резултати на Приват инженеринг

* „Приходите от продажби“ през 2016-2017 г. са от предоставени услуги. С влизането в сила на МСФО 15 от 01.01.2018 г. те се класифицират като „Приходи от договори с клиенти“.

ИХБ Шипинг Ко ЕАД

Дейността на ИХБ Шипинг Ко през 2018 г. е основно менажиране и осигуряване чартирането на кораби.

През 2018 г. реализираните приходи от дружеството са 1,039 хил. лв. спрямо 1,006 хил. лв. през 2017 г., като резултатът от оперативна дейност е 115 хил. лв. печалба (2017 г.: 168 хил. лв. печалба). Финансовият резултат след данъци е 168 хил. лв. печалба (2017 г.: 10 хил. лв. загуба).

Към 31 декември 2018 г. активите на дружеството възлизат на 2,722 хил. лв., от които 1,866 хил. лв. са нетекущи и 856 хил. лв. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 2,645 хил. лв. (2017 г.: 2,473 хил. лв.).

Финансови резултати на ИХБ Шипинг Ко

* „Приходите от продажби“ през 2016-2017 г. са от предоставени услуги. С влизането в сила на МСФО 15 от 01.01.2018 г. те се класифицират като „Приходи от договори с клиенти“.

Резултатите на дружествата собственици на петте кораба са както следва:

Сердика Лтд.

Дружеството е собственик на кораб Diamond Sea.

През 2018 г. реализираните приходи от дружеството са 6,216 хил. щ.д. спрямо 4,853 хил. щ.д. през 2017 г., като резултатът от оперативна дейност е 1,357 хил. щ.д. печалба (2017 г.: 669 хил. щ.д. печалба. Финансовият резултат е 409 хил. щ.д. печалба (2017 г.: 365 хил. щ.д. загуба).

Към 31 декември 2018 г. активите на дружеството възлизат на 30,096 хил. щ.д., от които 29,388 хил. щ.д. са нетекущи, 708 хил. щ.д. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 4,911 хил. щ.д. (2017 г.: 4,502 хил. щ.д.).

Одрия Лтд.

Дружеството е собственик на кораб Diamond Sky.

През 2018 г. реализираните приходи от дружеството са 5,854 хил. щ.д. спрямо 4,185 хил. щ.д. през 2017 г., като резултатът от оперативна дейност е 1,612 хил. щ.д. печалба (2017 г.: 651 хил. щ.д. печалба. Финансовият резултат е 1,966 хил. щ.д. печалба (2017 г.: 2,717 хил. щ.д. загуба).

Към 31 декември 2018 г. активите на дружеството възлизат на 30,257 хил. щ.д., от които 29,096 хил. щ.д. са нетекущи, 1,161 хил. щ.д. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 8,433 хил. щ.д. (2017 г.: 6,467 хил. щ.д.).

Емона Лтд.

Дружеството е собственик на кораб Емона.

През 2018 г. реализираните приходи от дружеството са 1,910 хил. щ.д. спрямо 1,806 хил. щ.д. през 2017 г., като резултатът от оперативна дейност е 774 хил. щ.д. загуба (2017 г.: 274 хил. щ.д. загуба. Финансовият резултат е 699 хил. щ.д. загуба (2017 г.: 1,271 хил. щ.д. загуба).

Към 31 декември 2018 г. активите на дружеството възлизат на 7,962 хил. щ.д., от които 7,390 хил. щ.д. са нетекущи, 572 хил. щ.д. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 2,477 хил. щ.д. (2017 г.: 3,176 хил. щ.д.).

Карвуна Лтд.

Дружеството е собственик на кораб Карвуна.

През 2018 г. реализираните приходи от дружеството са 4,750 хил. щ.д. спрямо 5,175 хил. щ.д. през 2017 г., като резултатът от оперативна дейност е 64 хил. щ.д. печалба (2017 г.: 253 хил. щ.д. печалба. Финансовият резултат е 314 хил. щ.д. печалба (2017 г.: 2,090 хил. щ.д. загуба).

Към 31 декември 2018 г. активите на дружеството възлизат на 18,837 хил. щ.д., от които 17,718 хил. щ.д. са нетекущи, 1,119 хил. щ.д. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 3,496 хил. щ.д. (2017 г.: 3,182 хил. щ.д.).

Туриста Лтд.

Дружеството е собственик на кораб Антеа.

През 2018 г. реализираните приходи от дружеството са 5,501 хил. щ.д. спрямо 3,335 хил. щ.д. през 2017 г., като резултатът от оперативна дейност е 1,005 хил. щ.д. печалба (2017 г.: 180 хил. щ.д. загуба. Финансовият резултат е 1,128 хил. щ.д. печалба (2017 г.: 1,386 хил. щ.д. загуба).

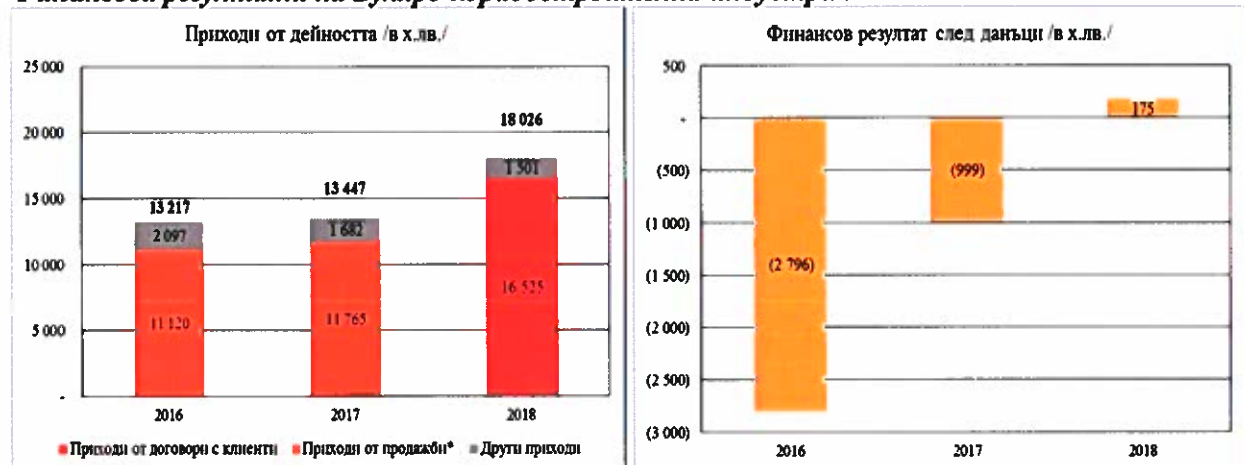
Към 31 декември 2018 г. активите на дружеството възлизат на 15,328 хил. щ.д., от които 14,781 хил. щ.д. са нетекущи, 547 хил. щ.д. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 4,818 хил. щ.д. (2017 г.: 3,690 хил. щ.д.).

Корабостроене и кораборемонт**Булярд корабостроителна индустрия АД**

Основната дейност на Булярд корабостроителна индустрия е насочена към е кораборемонт и производство на метални конструкции.

През 2018 г. реализираните приходи от дружеството са 18,026 хил. лв. спрямо 13,447 хил. лв. през 2017 г., като резултатът от оперативна дейност е 1,191 хил. лв. печалба (2017 г.: 358 хил. лв. печалба. Финансовият резултат след данъци е 175 хил. лв. печалба (2017 г.: 999 хил. лв. загуба).

Към 31 декември 2018 г. активите на дружеството възлизат на 92,332 хил. лв., от които 84,396 хил. лв. са нетекущи и 7,936 хил. лв. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 59,422 хил. лв. (2017 г.: 59,303 хил. лв.).

Финансови резултати на Булярд корабостроителна индустрия

* „Приходите от продажби“ през 2016-2017 г. са от реализирана продукция и предоставени услуги. С влизането в сила на МСФО 15 от 01.01.2018 г. те се класифицират като „Приходи от договори с клиенти“.

ИХБ Шипдизайн АД

ИХБ Шипдизайн е с предмет на дейност проектантска дейност, корабен дизайн, офшорни платформи, представителство и посредничество и консултантска дейност.

През 2018 г. реализираните приходи от дружеството са 4,328 хил. лв. спрямо 2,142 хил. лв. през 2017 г., като резултатът от оперативна дейност е 1,751 хил. лв. печалба (2017 г.: 565 хил. лв. печалба. Финансовият резултат след данъци е 1,576 хил. лв. печалба (2017 г.: 505 хил. лв. печалба).

Към 31 декември 2018 г. активите на дружеството възлизат на 1,960 хил. лв., от които 1,674 хил. лв. са нетекущи и 286 хил. лв. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 1,686 хил. лв. (2017 г.: 616 хил. лв.).

Финансови резултати на ИХБ Шиндизайн

* „Приходите от продажби“ през 2016-2017 г. са от предоставени услуги. С влизането в сила на МСФО 15 от 01.01.2018 г. те се класифицират като „Приходи от договори с клиенти“.

Пристанищна дейност**КРЗ Порт - Бургас АД, Одесос ПБМ ЕАД и Булпорт Логистика АД**

В групата на ИХБ има участия в две пристанища с регионално значение, намиращи се в Бургас и Варна - КРЗ Порт – Бургас и Одесос ПБМ и едно със специално предназначение - Булпорт Логистика. КРЗ Порт – Бургас и Одесос ПБМ имат удостоверение за обработка на генерални, наливни и насипни товари. Булпорт Логистика притежава Удостоверение за ремонт поддръжка и съхранение на малки плавателни съдове.

КРЗ Порт - Бургас АД

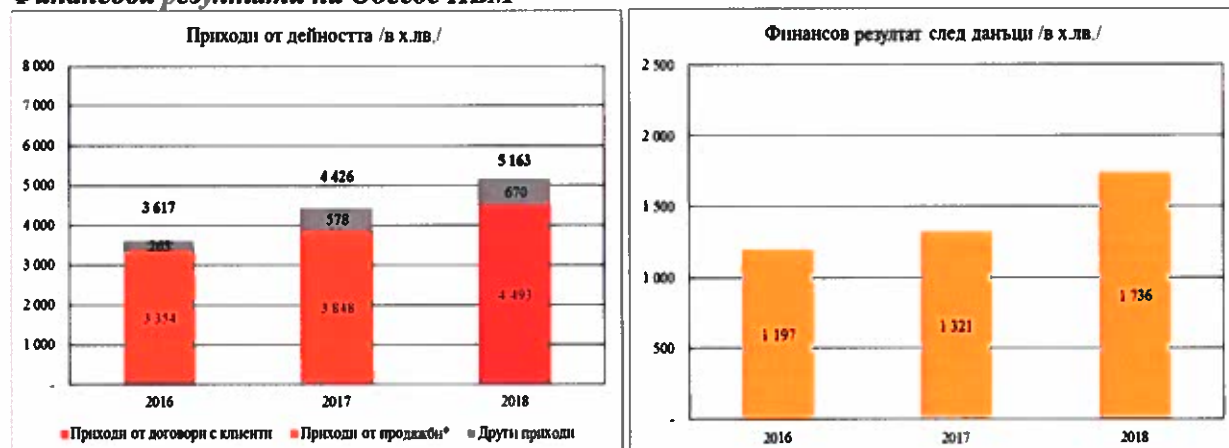
През 2018 г. реализираните приходи от дружеството са 6,894 хил. лв. спрямо 7,007 хил. лв. през 2017 г., като резултатът от оперативна дейност е 2,212 хил. лв. печалба (2017 г.: 2,441 хил. лв. печалба). Финансовият резултат след данъци е 1,982 хил. лв. печалба (2017 г.: 2,167 хил. лв. печалба). Към 31 декември 2018 г. активите на дружеството възлизат на 32,241 хил. лв., от които 31,407 хил. лв. са нетекущи и 834 хил. лв. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 29,026 хил. лв. (2017 г.: 28,037 хил. лв.).

Финансови резултати на КРЗ Порт – Бургас

* „Приходите от продажби“ през 2016-2017 г. са от предоставени услуги. С влизането в сила на МСФО 15 от 01.01.2018 г. те се класифицират като „Приходи от договори с клиенти“.

Одесос ПБМ ЕАД

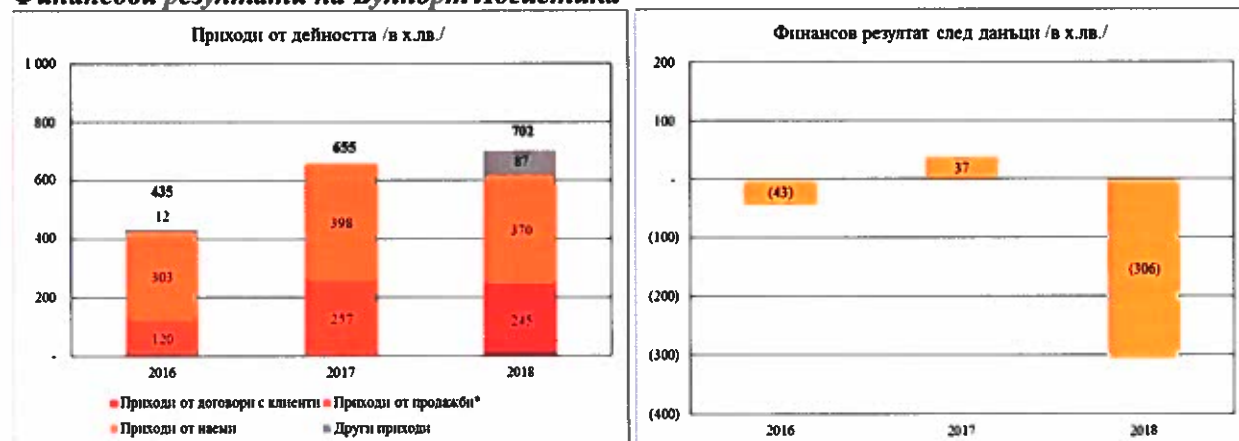
През 2018 г. реализираните приходи от дружеството са 5,163 хил. лв. спрямо 4,426 хил. лв. през 2017 г., като резултатът от оперативна дейност е 1,940 хил. лв. печалба (2017 г.: 1,482 хил. лв. печалба). Финансовият резултат след данъци е 1,736 хил. лв. печалба (2017 г.: 1,321 хил. лв. печалба). Към 31 декември 2018 г. активите на дружеството възлизат на 33,098 хил. лв., от които 32,438 хил. лв. са нетекущи и 660 хил. лв. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 29,322 хил. лв. (2017 г.: 28,321 хил. лв.).

Финансови резултати на Одесос ПБМ

* „Приходите от продажби“ през 2016-2017 г. са от предоставени услуги. С влизането в сила на МСФО 15 от 01.01.2018 г. те се класифицират като „Приходи от договори с клиенти“.

Булпорт Логистика АД

През 2018 г. реализираните приходи от дружеството са 702 хил. лв. спрямо 655 хил. лв. през 2017 г., като резултатът от оперативна дейност е 322 хил. лв. загуба (2017 г.: 24 хил. лв. печалба). Финансовият резултат след данъци е 306 хил. лв. загуба (2017 г.: 37 хил. лв. печалба). Към 31 декември 2018 г. активите на дружеството възлизат на 25,013 хил. лв., от които 24,569 хил. лв. са нетекущи и 444 хил. лв. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 21,813 хил. лв. (2017 г.: 21,871 хил. лв.).

Финансови резултати на Булпорт Логистика

* „Приходите от продажби“ през 2016-2017 г. са от предоставени услуги. С влизането в сила на МСФО 15 от 01.01.2018 г. те се класифицират като „Приходи от договори с клиенти“.

Машиностроене

В машиностроене са включени подотраслите производство на металоурежещи машини и металолеене.

ЗММ България холдинг

Основната дейност на ЗММ България холдинг е продажба на металоурежещи машини.

През 2018 г. реализираните приходи от дружеството са 5,592 хил. лв. спрямо 16,368 хил. лв. през 2017 г. Намалението в приходите през 2018 г. е резултат на компенсираното представяне на приходите от продажба на стоки и балансовата им стойност в следствие на влизането в сила на МСФО 15 от 01.01.2018 г. Резултатът от оперативна дейност е 3,556 хил. лв. печалба (2017 г.: 3,147 хил. лв. печалба). Финансовият резултат след данъци е 8,470 хил. лв. печалба (2017 г.: 3,399 хил. лв. печалба).

Към 31 декември 2018 г. активите на дружеството възлизат на 18,241 хил. лв., от които 13,855 хил. лв. са нетекущи и 4,386 хил. лв. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 18,241 хил. лв. (2017 г.: 13,385 хил. лв.).

Финансови резултати на ЗММ България холдинг /неконсолидирани/

* „Приходите от продажби“ през 2016-2017 г. са от реализирани стоки и предоставени услуги. С влизането в сила на МСФО 15 от 01.01.2018 г. те се класифицират като „Приходи от договори с клиенти“.

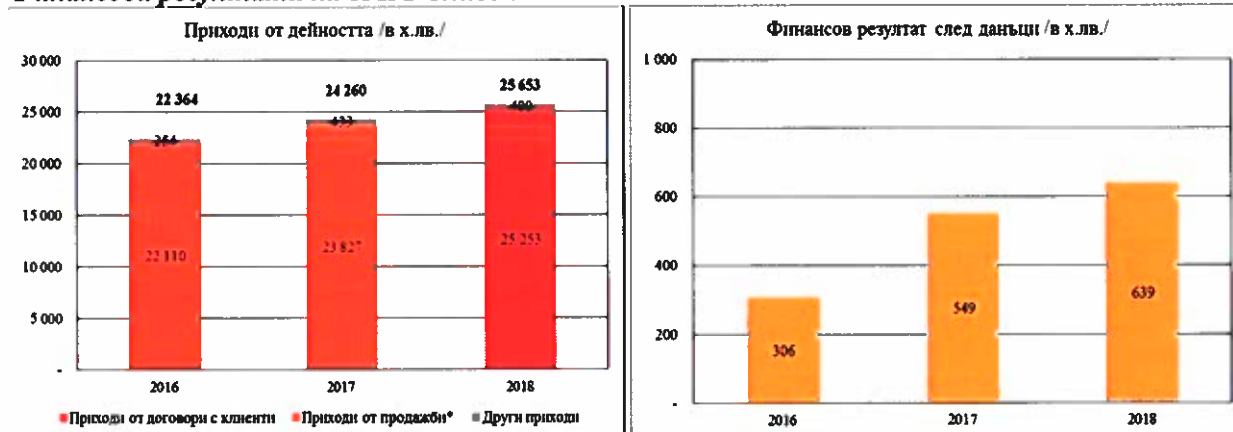
Металорежещи машини

ЗММ Сливен АД

Основната дейност на дружеството е свързана с разработването и производството на универсални стругове, стругове с CNC управление и свързаните с тях услуги както и гаранционна и следгаранционна поддръжка и ремонт.

През 2018 г. реализираните приходи от дружеството са 25,653 хил. лв. спрямо 24,260 хил. лв. през 2017 г., като резултатът от оперативна дейност е 758 хил. лв. печалба (2017 г.: 649 хил. лв. печалба). Финансовият резултат след данъци е 639 хил. лв. печалба (2017 г.: 549 хил. лв. печалба).

Към 31 декември 2018 г. активите на дружеството възлизат на 21,233 хил. лв., от които 9,523 хил. лв. са нетекущи и 11,710 хил. лв. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 15,431 хил. лв. (2017 г.: 14,715 хил. лв.).

Финансови резултати на ЗММ Сливен

* „Приходите от продажби“ през 2016-2017 г. са от реализирана продукция и предоставени услуги. С влизането в сила на МСФО 15 от 01.01.2018 г. те се класифицират като „Приходи от договори с клиенти“.

ЗММ Нова Загора АД

Произведената и реализирана през 2017 г. продукция включва три основни групи изделия: детайли, възли и машини.

През 2018 г. реализираните приходи от дружеството са 5,445 хил. лв. спрямо 4,883 хил. лв. през 2017 г., като резултатът от оперативна дейност е 158 хил. лв. печалба (2017 г.: 268 хил. лв. печалба). Финансовият резултат след данъци е 120 хил. лв. печалба (2017 г.: 229 хил. лв. печалба).

Към 31 декември 2018 г. активите на дружеството възлизат на 8,886 хил. лв., от които 6117 хил. лв. са нетекущи, 1,614 хил. лв. текущи и 1,155 хил. лв. активи, държани за продажба. Нетните активи на дружеството са в размер на 6,899 хил. лв. (2017 г.: 6,772 хил. лв.).

Финансови резултати на ЗММ Нова Загора

* „Приходите от продажби“ през 2016-2017 г. са от реализирана продукция и предоставени услуги. С влизането в сила на МСФО 15 от 01.01.2018 г. те се класифицират като „Приходи от договори с клиенти“.

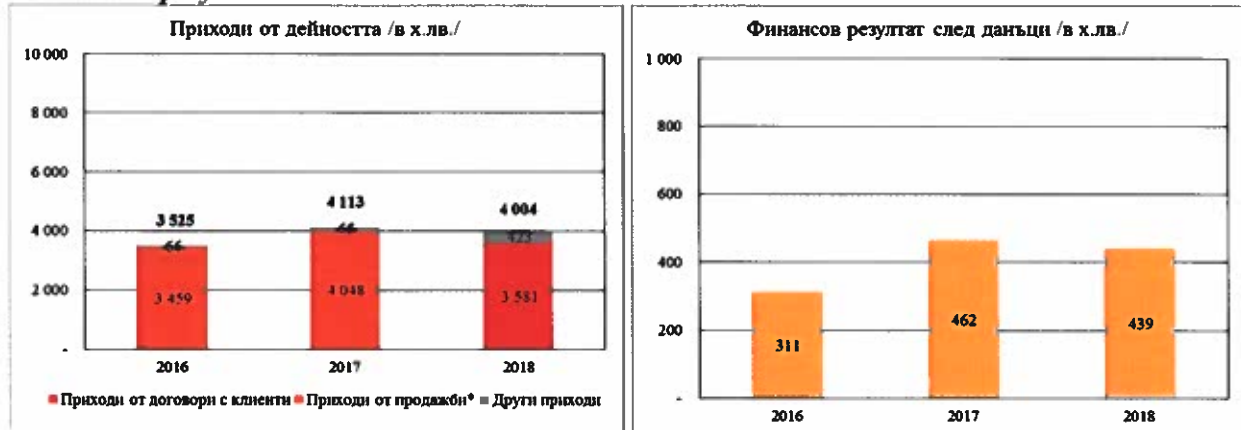
Металолесене**„ИХБ Метал Кастингс“ АД**

ИХБ Метал Кастингс е лярна произвеждаща отливки за машиностроенето от чугун и стомана.

През 2018 г. реализираните приходи от дружеството са 4,004 хил. лв. спрямо 4,113 хил. лв. през 2017 г., като резултатът от оперативна дейност е 482 хил. лв. печалба (2017 г.: 513 хил. лв. печалба). Финансовият резултат след данъци е 439 хил. лв. печалба (2017 г.: 462 хил. лв. печалба).

Към 31 декември 2018 г. активите на дружеството възлизат на 7,714 хил. лв., от които 5,718 хил. лв. са нетекущи и 1,996 хил. лв. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 6,269 хил. лв. (2017 г.: 6,663 хил. лв.).

Финансови резултати на ИХБ Метал Кастингс

* „Приходите от продажби“ през 2016-2017 г. са от реализирана продукция и предоставени услуги. С влизането в сила на МСФО 15 от 01.01.2018 г. те се класифицират като „Приходи от договори с клиенти“.

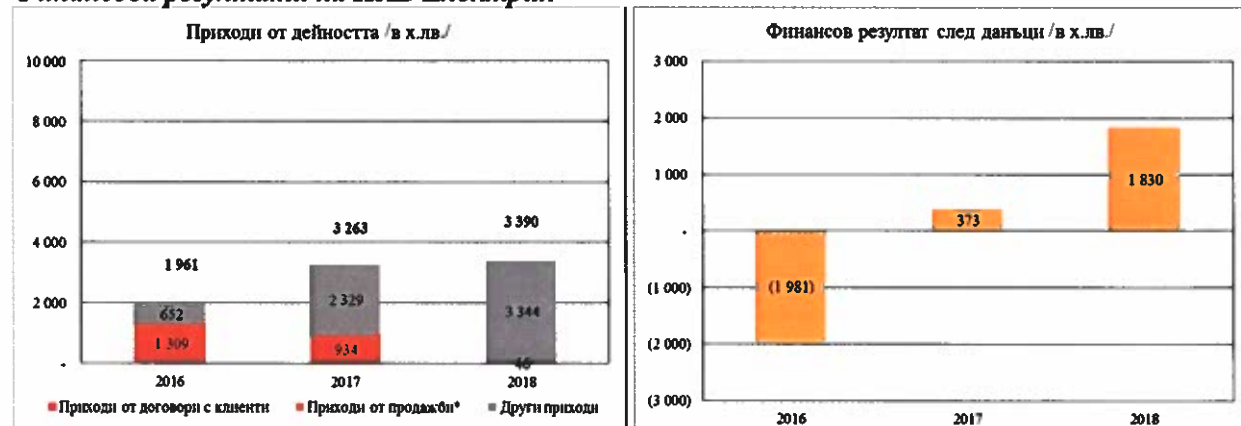
ИХБ Електрик АД

През 2018 г. реализираните приходи от дружеството са 3,390 хил. лв. спрямо 3,263 хил. лв. през 2017 г., като резултатът от оперативна дейност е 1,863 хил. лв. печалба (2017 г.: 537 хил. лв. печалба). Финансовият резултат след данъци е 1,830 хил. лв. печалба (2017 г.: 373 хил. лв. печалба).

Към 31 декември 2018 г. активите на дружеството възлизат на 11,356 хил. лв., от които 10,827 хил. лв. са нетекущи, 314 хил. лв. текущи и 215 хил. лв. активи, държани за продажба. Нетните активи на дружеството са в размер на 10,660 хил. лв. (2017 г.: 13,341 хил. лв.).

През м. януари 2017 година Съветът на директорите на ИХБ Електрик взе решение за преориентиране на дейността в ново направление, като дружеството ще завърши всички започнати проекти и приети поръчки, след което ще преустанови производството на електрически машини от продуктовата гама на завода. За всички произведени до момента машини ще бъде осигурено гаранционно и следгаранционно обслужване, съгласно гаранционните условия и сключените договори.

Усилията за търсенето на нови направления за насочване на дейността не дадоха желаните резултати и с цел обезпечаване интересите на акционерите през декември 2017 г. ръководството на ИХБ Електрик обяви провеждането на търг с явно наддаване за продажба на съвкупност от обекти на недвижима собственост – поземлени имоти, заедно с построените в тях сгради в едно със съоръженията, трайно прикрепени към тях и на договори за извършване на строителни работи в недвижимите имоти. Сделката беше финализирана през март 2018 г. при общата цена от 20 333 хил. лева (16,944 хил. лв. без ДДС). Купувач по сделката е Дружество под общ контрол с „ИХБ Електрик“ АД.

Финансови резултати на ИХБ Електрик

* „Приходите от продажби“ през 2016-2017 г. са от реализирана продукция и предоставени услуги. С влизането в сила на МСФО 15 от 01.01.2018 г. те се класифицират като „Приходи от договори с клиенти“.

Класификационна и сертификационна дейност

Меритайм холдинг АД и неговото 100% дъщерно дружество Български корабен регистър ЕАД
Дейността на Меритайм Холдинг и през 2017 г. е свързана с управление на инвестициите в дъщерното му дружество. Меритайм холдинг притежава 100% в Български корабен регистър ЕАД, Варна.

През 2018 г. реализираните приходи от дружеството са 147 хил. лв. спрямо 341 хил. лв. през 2017 г., като резултатът от оперативна дейност е 142 хил. лв. печалба (2017 г.: 335 хил. лв. печалба. Финансовият резултат след данъци е 142 хил. лв. печалба (2017 г.: 335 хил. лв. печалба).

Към 31 декември 2018 г. активите на дружеството възлизат на 1,264 хил. лв., от които 1,263 хил. лв. са нетекущи и 1 хил. лв. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 1,262 хил. лв. (2017 г.: 1,267 хил. лв.).

Финансови резултати на Меритайм холдинг**Български корабен регистър ЕАД**

Основната дейност на БКР е технически надзор при проектиране, строеж и ремонт на кораби и плавателни съоръжения, както и техническо наблюдение по време на експлоатацията им.

През 2018 г. реализираните приходи от дружеството са 778 хил. лв. спрямо 937 хил. лв. през 2017 г., като резултатът от оперативна дейност е 107 хил. лв. печалба (2017 г.: 189 хил. лв. печалба. Финансовият резултат след данъци е 103 хил. лв. печалба (2017 г.: 147 хил. лв. печалба).

Към 31 декември 2018 г. активите на дружеството възлизат на 430 хил. лв., от които 15 хил. лв. са нетекущи и 415 хил. лв. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 280 хил. лв. (2017 г.: 331 хил. лв.).

Финансови резултати на БКР

* „Приходите от продажби“ през 2016-2017 г. са от предоставени услуги. С влизането в сила на МСФО 15 от 01.01.2018 г. те се класифицират като „Приходи от договори с клиенти“.

3. Управление на финансовите ресурси. Използвани финансови инструменти. Управление на финансовия риск.

Описание на основните рискове и несигурности, пред които е изправена Групата

Несистематични рискове, специфични за Групата

Рискове, свързани със структурата на портфейла на Групата

Инвестициите на Групата са в отрасли, които се характеризират с бавна обрачаемост на вложените средства (машиностроене), зависимост от енергийни и други ресурси (машиностроене, кораборемонт, морски транспорт) и силна цикличност (кораборемонт, корабен дизайн, морски транспорт, класификация и сертификация, пристанищна дейност), намалявайки равнището на възвръщаемост.

Рискове, произтичащи от зависимостта от развитието на световната икономика и търговия

Състоянието на световната икономика и търсенето на суровини обуславят развитието на търговията и от всички отрасли от инвестиционния портфейл на ИХБ най-силно е влиянието им върху шипинг индустрията. Напрежение върху фрахтовия пазар и натиск върху навлата оказват редица разнопосочни фактори:

- цикличност на шипинг индустрията – циклите са обвързани със световната икономика и баланса между предлагания корабен тонаж и потребностите на износители и вносители. Риск съществува за операторите, които не са успели правилно да планират и разпределят паричните си потоци във време на затруднен достъп до финансиране при утежнени условия по време на криза;
- брой на корабите в строеж и влизането им в експлоатация и състояние на пазара за рязане на кораби - слаб темп на рязане на старите кораби в съчетание с голям брой новопостроени и пуснати на вода кораби и тонаж в експлоатация води до свръхпредлагане;
- засилени ограничения, свързани с екологията – въвеждането на нови еконорми и директиви за екологично замърсяване и енергоспестяване при плавателните съдове налага задължителни реконструкции на съдовете за привеждането им в съответствие с еконормите и скъсява сроковете на експлоатация на корабите;
- проблеми с горивата в световен мащаб - от една страна, петролът може да бъде причина за конфликти, а от друга - най-вече цената и наличностите му могат да бъдат причина за подем или спад на фрахтовия пазар, тъй като корабните горива са основна суровина в бранша и борсова стока;
- потенциал за развитие – произтича от големите инфраструктурни проекти, сериозните инвестиции в газовия и петролния сектор и др.

Риск от политическа нестабилност в традиционни пазари и региони, военни действия и/или наложени санкции

Произтича от евентуални промени в икономическата политика, наложени от обективни икономически или политически обстоятелства - продължаващи военни конфликти по света, политическа несигурност на много места, наложени санкции и ограничения за търговия с редица страни. Негативен резултат от тези процеси е и бежанският поток към Европа и България като външна граница на ЕС. Този риск влияе най-вече на морския и пристанищен бизнес, тъй като пречи на свободното движение на стоки и води до промяна на търговските потоци и на транспортните коридори, както и затруднява и достъпа на регистровите инспектори до поднадзорните кораби. Допълнително рискът оказва влияние и върху отрасъл машиностроене чрез намаляване на обема на продажби на традиционни пазари (напр. руския, турския).

Рискове, свързани с нормативната рамка, уреждаща опазването на околната среда

Законодателството на Република България, отнасящо се до екологията, предполага спазването на редица мерки относно предотвратяване, контрол и намаляване на различни видове замърсяване на околната среда. Политиката на Групата е да спазва всички нормативни задължения в тази насока, което е свързано с постоянни инвестиции по привеждане и поддържане на съоръженията и процесите в съответствие с изискуемите стандарти и норми. Всички инвестиционни проекти са съобразени и с изискванията за опазване на околната среда.

Рискове, отнасящи се до привличането и задържането на опитни и квалифицирани кадри

Предвид проблемите с ефективността и приложимостта на образователната система в България и демографския срив в страната, много сектори на националната икономика изпитват дефицит на квалифициран персонал. Професионалните качества на заетите пряко се отразяват на финансовите резултати и на иновационната активност на компаниите. Рискът се засилва и от конвертируемия характер на някои професии, недостигът и търсенето им в световен мащаб (професионално подготвени и мотивирани моряци и команден състав, регистрирани инспектори, инженерен персонал и специализирани работници – заварчици, корпусници, тръбари и др.). Конкуренцията между работодателите е сериозна. Най-засегнати в Групата са отраслите машиностроене, изпитващо сериозен недостиг от средни специалисти и инженери, морски транспорт, кораборемонт. Ръководството е възприело дългосрочен подход при управлението на човешките ресурси, свързан с предварителна и последваща квалификация на персонала, както и тясно сътрудничество с академичната общност в страната.

Кредитен риск

Състои се от риск от финансова загуба, ако клиент или страна по финансов инструмент не успее да изпълни своите договорни задължения. Рискът произтича основно от вземания от клиенти и инвестиции в други финансови активи.

Вземания от клиенти - експозицията към кредитен риск на Групата е резултат на индивидуалните характеристики на отделните клиенти, които са различни за отделните сектори. Най-силно той се проявява в отраслите корабостроене, корабен дизайн, класификация и сертификация и пристанищна дейност. Кредитната политика на Групата предвижда всеки нов клиент да се проучва за кредитоспособност преди да се предложат стандартните условия на доставка и плащания. Освен от предлаганата цена, при избора на един или друг потенциален клиент или чартър мениджърите се ръководят и от неговия кредитен рейтинг, репутация, известност, препоръки и др.

Инвестиции - Групата инвестира основно в бизнеси и дружества, в които Холдингът има контрол и може да определя стратегията за развитието им. При портфейлни инвестиции стремежът е да се инвестира в ликвидни ценни книжа. Част от инвестициите се правят за значителен период от време, през което е възможно доходност за Групата да е силно редуцирана, да има намаление на печалбите за периода и дори загуби.

Гаранции - политиката на Групата е да се дават финансови гаранции само на дъщерни дружества след предварително одобрение от управителните органи. Съществува риск при неизпълнение на задълженията гаранциите да бъдат предявени.

Ликвиден риск

Възниква при положение, че Групата не изпълни своите задължения, когато те станат изискуеми. Такъв риск може да възникне при забавени плащания от клиенти. Предприятията от Групата правят финансово планиране, с което да посрещат изплащането на разходи и текущите си задължения за период от 90 дни, включително обслужването на финансовите задължения. В съчетание, където е възможно, се прилага разсрочено плащане към доставчици и подизпълнители без негативно влияние върху тях. Ръководството на Холдинга подкрепя усилията на дружествата от Групата за привличане на банкови ресурси за инвестиции и използване на възможностите, които дават револвиращите оборотни кредити за осигуряване на производството. Обемите на привлечените средства се поддържат на определени нива и се разрешават след доказване на икономическата ефективност за всяко дружество.

Валутен риск

Някои от дружествата в Групата са изложени на валутен риск при покупки и/или продажби и/или получаване на заеми, деноминирани във валути, различни от функционалната. Ръководството на Холдинга е свело до минимум в оперативната дейност на повечето дружества плащанията във валута, различна от функционалната им с оглед минимизиране експозицията на Групата към валутен риск. Стремежът е сделките с клиентите и доставчиците да се договарят предимно в лева и евро за дружествата, чиято функционална валута е българският лев и в щатски долари за корабните компании, която е основната валута, с която оперира международният корабен бизнес. Увеличението на дела на приходите от чужди кораби спрямо общите продажби, засилва влиянието на валутния риск върху финансовите резултати на корабния регистър.

Лихвен риск

Дружествата от Групата са изложени на лихвен риск в случаите на финансиране, чиято цена включва плаваща лихвена компонента плюс надбавка. При управлението на този риск ръководството се стреми или да се договарят кредити с фиксиран лихвен процент, или да се сключват хеджиращи сделки с цел минимизиране влиянието на промените в плаващата компонента на лихвата.

Системни рискове

Холдингът и неговите дъщерни дружества са изложени и на системни рискове, свързани с пазара и макросредата, в която дружествата функционират, които рискове не могат да бъдат управлявани и контролирани от ръководния екип.

Основните финансови ангажименти на дружеството са свързани с инвестиционни проекти – негови и на дъщерните му дружества.

По отношение на вземанията, когато съществува несигурност относно тяхната събираемост, дружествата правят съответните обезценки.

Основните финансови ангажименти на дружеството са свързани с инвестиционни проекти – негови и на дъщерните му дружества.

По отношение на вземанията, когато съществува несигурност относно тяхната събираемост, дружествата правят съответните обезценки.

ИХБ има кредитна линия за издаване на банкови гаранции, откриване на акредитиви и обратното финансиране на ИХБ и дъщерни дружества от търговска банка с размер на лимита 10,000 хил. лв. ИХБ е предоставило гаранции и поръчителства по задължения на дъщерни дружества. На този етап не съществува риск дъщерните дружества да не изпълнят поетите ангажименти, за които са издадени гаранциите.

По-подробна информация относно използваните финансови инструменти и оценката на рисковете и управление на финансовия риск на Групата е представена в Бележка 34 Финансови инструменти в консолидирания финансов отчет.

Тенденции за бизнеса, в които дружествата от групата оперират

Морски транспорт

Започналото през 2017 г. плавно възстановяване на шипинг пазара продължи и през 2018 г. Очакванията са, че независимо от временни спадове, възстановяването ще продължи и през 2019 г., основанията за които са в няколко посоки:

- състояние на световната икономика – очаква се плавно увеличаващият се ръст на световната икономика да се запази с бавни темпове и през следващите години, съпроводен с по-голямо търсене на кораби, слабо увеличаване на чартърните ставки и ръст на търговията и шипинг индустрията;
- поръчки на нови кораби – възроденият през 2018 г. интерес към строежа на нови съдове доведе до ръст на поръчките в приемливи за пазара нива. Корабите, които се очаква да излязат на вода през 2019 г. са в обеми, които пазарът може да поеме;
- кораби за скрап – тенденцията на рязане на старите кораби продължи с по-слаби темпове през 2018 г.;
- влизане в сила на конвенциите за задължително използване от морските съдове на системи за третиране на баластни води и за ниско съдържание на сяра в горивата – изпълнението им ще изведе от експлоатация голяма част от корабите над 20-годишна възраст. Това са сравнително големи инвестиции, които при настоящето ниво на пазара е неоправдано да бъдат направени при по-старите кораби. Същото ще намали предлагането на тонаж и увеличи ставките за превоз на товари

Флотът на Индустиален холдинг България е готов да посрещне новите изисквания в световната морска търговия.

Корабостроене и кораборемонт

Кораборемонтът през 2019 година се очаква да е с увеличен обем спрямо предходната във връзка с изпълнението на новите изисквания към корабособствениците. През 2020 година се очаква да влезе новото изискване за контролирано съдържание на сяра в горивата. От друга страна вече е в сила конвенцията за баластните води. И двете регулации изискват сериозни инвестиции от корабособствениците. В резултат на това извършваните ремонти през следващите години ще включват и преоборудване на корабите и ще бъдат по-продължителни и на по-високи стойности. Очакванията са за ръст на ремонтите и приходите от тях.

Стремежът на Булярд корабостроителна индустрия е да расте заетостта на производствените си мощности с кораборемонт, реконструкция на кораби и производство на метални конструкции. Стартираха и проекти за ново строителство, които се очаква да бъдат завършени до края на м.май 2019 г. – подизпълнение при дострояване корпуса на специализиран кораб за офшорни операции и строителство на плаващ кран, предназначен за извършване на товаро-разтоварни дейности на рейд. Налице са възможности и за участие в производството на корабни секции като подизпълнител.

Корабен дизайн

През последните няколко години се отчита повишено търсене на проектантски и кораборемонтни услуги за ретрофит, обновяване, конверсия и добавяне на ново оборудване на съществуващи кораби. През изминалата 2018 г. ИХБ Шипдизайн работи по нови проекти, които отвориха нови пазари и добри възможности, увеличи се екипът от специалисти на компанията и се разшири обсегът на предлаганите услуги в областта на корабното проектиране както при товарните, така и при пътническите, круизни и специализирани кораби. През 2019 г. дружеството ще продължи развитието си в областта на т.нар. „reverse engineering”, ретрофит и 3D лазерно сканиране.

Тенденциите за развитие на ИХБ Шипдизайн през следващите няколко години са свързани с:

- утвърждаване на фирмата като надежден партньор в областта на инженерните услуги, свързани със системите за третиране на баластни води и 3D сканиране. Въпреки че осезаемо се повиши търсенето на услуги от компании, които имат нужда от сканиране на морски съдове и подготвяне на документация за привеждането на корабите съгласно новите изисквания, бум на преоборудването на корабите тепърва предстои. Екипът на компанията натрупа опит в подобни проекти и продължава да презентира услугите си в конкретната област;
- възможности за бъдещо развитие, произтичащи от засилващите се рестрикции при замърсяване на въздуха от корабните горива. От 2020 г. влиза в сила нова конвенция за изпусканите вредни серни емисии. Навлизат и стриктни изисквания към замърсяването на атмосферата с азотни окиси. Собствениците на намиращите се в експлоатация кораби ще са изправени пред избор дали да ремонтират съдовете си, за да преминат от тежко на леко дизелово гориво или да снабдят двигателите на корабите си с пречистващи филтри (т.нар. „scrubber” системи), които да им позволят да работят с тежко гориво, а при корабите в напреднала възраст – да ги скрапират поради икономическа неефективност на инвестицията;
- увеличаване комплексността на услугите, предлагани от фирмата - стремежът е към поемане на комплексни поръчки с обхващане на пълния обем дизайнерски услуги (корпус-насищане-машини и механизми), увеличаване дела на концептуалното и техническо проектиране спрямо работното, добавяне на авторски надзор и супервизия при производство и инсталация. При отделни задачи целта е да се поемат по-сложни такива, изискващи по-висок инженерен ценз. Това налага повишаване квалификацията на персонала за покриване на по-широк спектър услуги;
- запазване на тенденциите за специализиране на кораби, обслужващи офшорни плаващи съоръжения, навлизане и реализация в проектиране на нефтени платформи и други специализирани плаващи съоръжения;
- стремеж за навлизане в нови области, свързани с изчисляване и работна документация на тръбопроводи, газопроводи и др. в индустриалното строителство.

Класификация и сертификация

Български Корабен Регистър (БКР) отчита развитие през 2018 година в дейността си свързана с прегледи на малки плавателни съдове под български флаг. През месец декември 2016 се подписва договор между ИА МА и БКР, с който Администрацията делегира права на Регистъра и предостави възможност да извършва периодични и първоначални проверки на неконвенционалните плавателни съдове. Сътрудничеството между двете организации е с цел да се облекчи работата на Администрацията, да се предложи алтернатива на клиентите и подобри качеството на услугата. Тенденцията за следващата година е БКР да бъде водещ в извършването на прегледи на малки плавателни съдове за северното Черноморие, като за целта ще бъдат изготвени графици за прегледи, които да облекчат корабособствениците.

БКР премина успешно одит от „Института по отбрана“ и получи сертификат за съответствие със съюзната публикация на НАТО AQAP 2110, което дава възможност на дружеството да участва в съвместни проекти с Министерство на отбраната.

През месец ноември 2018 година БКР подписа двустранен договор за сътрудничество с Panama Maritime Documentation Services, класификационна организация упълномощена от Администрацията на Панама, да извършва прегледи от тяхно име. Условието на договора предоставят възможност на БКР да извършва прегледи на кораби с флага на Панама, който е с най-много съдове в световен мащаб.

Усилията на ръководството през 2019 г. са в посока намиране на нови агенти, привличане на нови корабособственици, развиване и предлагане на допълнителни услуги освен основните за дружеството.

Пристанищна дейност

Тенденциите и перспективите за развитие на българските пристанища зависят от икономическата обстановка в държавите от Средиземноморски и Черноморски региони, в страната и региона.

Пристанищата КРЗ Порт Бургас и Одесос ПБМ са с регионално значение, като тяхната натовареност отразява нивото на конкурентоспособност и икономическото състояние на Югоизточния и Североизточен райони на България, в частност отраслите строителство, селско стопанство, добив на инертни материали и инфраструктурни проекти. Дейността им е зависима от сезонността на някои видове товари.

Политиката на КРЗ Порт Бургас е насочена към привличане на нови товаропотоци и клиенти и развитие на пристанищната инфраструктура. Дейността на дружеството се развива в посока на ръст на товарооборота на зърнени храни, свързан с тенденцията към увеличение на селскостопанската дейност в Южна и Югоизточна България. През 2018 г. дружеството се насочи към закупуване на нова претоварна техника и изграждане на нови складове за съхранение на зърнени храни, с оглед по-тясна специализация и по-голяма обработка на зърнени храни и метали.

Усилията на ръководството на Одесос ПБМ са насочени към привличане на нови товаропотоци генерални и насипни товари, както и създаване на нови складови площи с цел по-ефективни и обхватни услуги. С въвеждането на електронна система за получаване и експедиция на товари, клиентите имат точна и навременна информация за хода на изпълнение на техните заявки. Въведени са всички технологични варианти на работа с модалност жп транспорт. Направените инвестиции и оптимизираната организация на претоварните операции позволяват увеличаване дела на обработката на насипни и генерални товари през кей. Търсят се нови възможности за увеличаване на дела на транзитните товари.

Булпорт логистика предлага услуги в областта на домуването на малки и големи плавателни съдове и яхти, докуване на кораби за ремонт, както и отдаване на помещения и площи под наем за складиране и производствена дейност. Ръководството на пристанището успя да привлече нови клиенти, нарасна обемът ремонти на малки плавателни съдове, включително такива със специфична поддръжка. В края на изминалата 2017 г. влезе в експлоатация понтон с дължина 48 м, осигуряващ домуването на още 15 моторни и ветроходни яхти, което се очаква да увеличи приходите от пристанищна дейност през 2018 г. Проектът за реновиране на административната сграда на дружеството и съпътстващите около нея площи и сгради, завърши в началото на 2019 г., като площите са отдавани под наем. Стратегията на компанията е чрез подобряване техническото

състояние на съществуващия сграден фонд и площадки и чрез активна реклама през следващите години да бъдат привлечени нови клиенти и да се оформи като бизнес център за работа.

Машиностроене

Търсенето на металорежещи машини може да се определи като относително постоянно в по-дълъг период, с цикличност на 3-4 г. Същото е обусловено от големия жизнен цикъл на продуктите и продажбата им на широк кръг клиенти както в географска аспект, така и от гледна точка на вида машини и тяхното използване. Съществено влияние има общото икономическо състояние на конкретния пазар. Колебанията на цените на петрола рефлектират по-осезаемо върху търсенето на металорежещи машини от Русия, САЩ и други страни от Северна Африка, Близкия и Средния Изток, качването им през последните месеци има положително, макар и не много осезателно влияние върху пазара.

През цялата 2018 г. се запази тенденцията за ръст на поръчките и продажбите на металорежещи машини, дължащ се както на американския пазар (САЩ и Канада), но също така и на западноевропейските пазари (Италия, Португалия, Великобритания, Чехия), но също и на позитивното развитие на Русия, Полша, Турция и някои латиноамерикански държави. Важна роля за това има последователното развитие на отношенията и сътрудничеството на ЗММ България холдинг с традиционните му дългогодишни партньори, както и постоянните усилия да се развиват взаимоотношенията с малките клиенти и да се търсят нови. Последното е наложително на фона на нестабилната политическа обстановка на много места по света, която влияе съществено върху инвестиционната активност на клиентите. Що се отнася до Турция, силното обезценяване на лирата през последните месеци не може да не окаже отрицателно въздействие, въпреки че към момента този ефект все още не е налице.

Продължи активното присъствие на продукцията на ЗММ България на най-важните изложения в бранша. Партньори на дружеството представиха металорежещи машини, произведени от Групата, на различни изложения като МЕТАВ-Дюселдроп, Текнишоу-Утрехт, Металлообработка-Москва, на изложения в Екатеринбург и Парма, а също и информационен щанд на Индустри-Париж и Маштех-София. През последните месеци машините на ЗММ присъстваха на такива важни събития като АМБ-Щутгарт, МАКТЕК-Истанбул и БИМУ – Милано. За пръв път ЗММ България Холдинг взе участие с информационен щанд в Бейрут, Ливан, където бяха установени контакти не само с ливански, но също така и с фирми от околните страни. Активната маркетингова политика ще продължава и занапред.

Усилията на ръководството през следващите години са насочени към:

- запазване на извоюваните пазарни позиции, търговска активност за търсене на нови пазари, както и развитие на пазари с потенциал;
- по-голяма гъвкавост в ценовата политика с цел увеличаване на пазарното търсене и обезпечаване на производствения процес, оптимален обем поръчки за гарантиране рентабилността на производството и стабилизиране на работната сила;
- технологично обновление на производство;
- развитие на гамата на произвежданите машини чрез разработка на нови модели, оптимизиране на различните типоразмери стругове в съответствие с тенденцията за увеличаване на по-тежките стругове, засилено внимание към производството на цифрови машини;
- подобряване на организацията на търговия с резервни части, която е много важна предпоставка за удовлетвореността на клиентите;
- засилване на връзките с доставчиците на важни от стратегическа гледна точка компоненти;
- постоянното поддържане на качествени показатели, отговарящи максимално на европейските критерии - високото качество на фирмената продукция е постоянна задача на целия екип, като за целта се провеждат постоянно срещи, посветени на повишаване на контрола на качеството.

Възможности за реализация на инвестиционните намерения, разполагаеми средства и възможни промени в структурата на финансиране на дейността

През 2018 г. ИХБ е посрещал потребностите си за обезпечаване разходите за дейността си със собствени средства. Собствените средства са резултат от приходите от основната дейност. През 2018 г. източници на приходи на ИХБ бяха лихви и главници по предоставени заеми на дъщерни дружества, дивиденди, получени от дъщерните дружества и продажба на услуги. Част от тези средства Холдингът пренасочи за финансиране на инвестиционната си програма.

Ръководството на Холдинга реструктурира наличния паричен ресурс при осъществяване на средносрочните си инвестиционни намерения в рамките на групата в съответствие с промяната в приоритетите, настъпилите промени в пазарната среда и с оглед очертаните тенденции и несигурните обстоятелства около развитието на предприятията от различните отрасли.

Финансирането на инвестиционните проекти на дружествата от групата се осъществява по реда на тяхното настъпване във времето. Приоритетно е изпълнението на вече стартирани проекти с необходимост от финансиране към конкретния момент. За част от проектите се използват и собствени средства според размера на необходимите инвестиции и паричната наличност към конкретния момент. ИХБ има готовност да покрие нуждите от финансов ресурс на вече стартирани проекти и чрез банково кредитиране и лизингови схеми. При нужда Холдингът ще продължи текущо да финансира развитието на дружествата от групата. Възможни са капиталови разходи и за нови придобивания и разширения на бизнеса. Решенията за размера и източниците на необходимите средства се вземат за всеки конкретен случай.

ИХБ има договорен с Банка ДСК кредитен лимит за издаване на банкови гаранции, откриване на акредитиви и оборотно финансиране на Холдинга и/или дружества от неговата група до 10 млн. лв. с възможност за усвояване в лева, евро и щатски долари.

4. Важни събития, настъпили след отчетната дата

През м. януари 2019 г. Дружеството е закупило 418,030 броя от собствени акции на стойност 432 хил. лв. През февруари 2019 г. ИХБ не е извършвало сделки във връзка с взетото решение за обратно изкупуване на акции. През март 2019 г., ИХБ е придобило 79 462 броя собствени акции при средно претеглена цена от 1,000 лв. за акция.

Общият брой на притежаваните собствени акции към 31.03.2019 г. е 3 959 676 броя акции.

Относно сключени през м. април 2019 г. сделки, във връзка с взетото решение за обратно изкупуване, информация към 30.04.2019 г. ще бъде оповестена по ред на чл. 100т от ЗППЦК, с регулярно месечно съобщение на Дружеството.

На 22.02.2019 г. ИХБ е получило уведомление за разкриване на дялово участие в публично дружество по чл. 145 ЗППЦК от ЗУПФ Алианц България, относно промяна в притежаваните права на глас, носител на които са акции, издадени от ИХБ, а именно намаляване на притежаваните права на глас до 4.99 %. Като дата на която правото на глас на лицето е паднало под праговете по чл. 145 ЗППЦК е посочена 18.02.2019 г.

На 06.03.2019 г. Съвета на директорите на БФБ преразгледа базата на основния борсов индекс SOFIX, като в резултат на направеното ребалансиране ИХБ е включено отново в състава на индекса. Освен оповестеното по-горе, не са настъпили събития след 31 декември, които да налагат допълнителни корекции и/или оповестявания в индивидуалния финансов отчет на Дружеството за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

5. Важни научни изследвания и разработки

ИХБ пряко не е извършвал развойна дейност за периода обхванат от историческата финансова информация.

Дружествата от групата на ИХБ постоянно извършват развойна дейност по отношение на техните продукти и технологии. По-важните иновационни усилия на екипите са насочени към усъвършенстване на предлаганите изделия и създаване на иновативни такива.

6. Предвиждано развитие на Групата

Основни тенденции по отношение дейността на ИХБ

Основните тенденции в дейността на ИХБ и през следващите години се очаква да бъдат свързани с:

- придобиване, оценка и продажба на участия в други дружества;
- управление на дружества от своя портфейл;
- учредяване на нови дружества;
- инвестиране в дружествата от портфейла, към които ИХБ има дългосрочен интерес;
- финансиране на дружествата, в които Холдингът участва.

Основните стратегически интереси на ИХБ са в следните отрасли и дейности:

- морски транспорт;
- корабостроене и кораборемонт;
- корабен дизайн
- пристанищна дейност;
- машиностроене;

Планове от съществено значение, свързани с дейността на ИХБ

През следващите години нови капиталови разходи в рамките на групата могат да бъдат направени в случаите на финансиране на нови или развитие на стартирани проекти на ИХБ и на дъщерни дружества, в т.ч. във връзка с разширението на пристанищния терминал в Бургас, при сключване на договори за покупка на кораби, инвестиране в Одесос ПБМ, въпроси свързани с подобряване на енергийното състояние на дъщерните дружества и др. При нужда Холдингът ще продължи текущо да финансира развитието на дружествата от групата.

Възможни са капиталови разходи и за нови придобивания и разширения на бизнеса, свързани с приоритетите за развитие на ИХБ.

Решенията за размера и източниците на необходимите средства ще се вземат за всеки конкретен случай.

7. Промени в цената на акциите

За 2018 г. цената на акциите на ИХБ отбеляза ръст от 0.946 лв. (последна средно претеглена цена за 2017 г.) на 1.0353 лв. (последна средно претеглена цена за 2018 г.) или ръст от 9.44%. За сравнение движението на индексите на БФБ за същия период са както следва: SOFIX спад от 12,25%, BGBX 40 спад от 12,19% и BG TR30 спад от 10,76%.

През 2018 г. ИХБ продължава да бъде част от борсовите индекси на българския капиталов пазар BGBX 40 и BG TR30, както и от индекса SOFIX до м. септември 2018 г., когато в резултат на ребалансиране на индекса дружеството беше изключено от състава му. Считано от м. март 2019 г. ИХБ отново е част от индекса SOFIX, след поредното ребалансиране на индекса.

Дружеството е приело да спазва Националния кодекс за корпоративно управление, приет от БФБ, чиято основна цел е насърчаването и утвърждаването на най-добрите практики в областта на корпоративното управление. На база на представените от ИХБ ежегодни отчети „спазвай или обяснявай“, Дружеството е включено в индекса на компаниите с добро корпоративно управление CGIX (Corporate Governance IndeX) и е една от седемте компании включени в индекса за 2018 г.

През 2018 година, данните за търговията с акции на ИХБ /борсов код 4ID/ са следните:

Статистика за период 01.01.2018 – 31.12.2018 /информация от БФБ/

	Стойност	Дата
Последна средно-претеглена цена (лв.)	1.0353	28-12-2018
Максимална средно-претеглена цена (лв.) *	1.1234	
Минимална средно-претеглена цена (лв.) *	0.9044	
Средно-претеглена цена за 2018 г. (лв.) *	0.9818	
Процентно изменение на база данни за счетоводни цели	9.44%	
Брой сделки на регулиран пазар през 2018 г.	1 048	
Търгуван обем през 2018г. (брой акции)	17 513 851	
Оборот през 2018 г. (лв.)	17 195 026.54 лв.	

* Стойностите са коригирани (при наличие на увеличение на капитала на дружеството, раздаване на дивидент, намаление на номиналната стойност на една акция и др.).

Акционерна структура към 31.12.2018 г.

Капиталът на ИХБ към 31.12.2018 г. е 107,400,643 лв.

С решение № 20180505095440 от 05.05.2018 г. Агенцията по вписванията вписа в Търговския регистър увеличаване на капитала на ИХБ от 77 400 643 лева на 107 400 643 лева, чрез издаване на нови 30 000 000 броя обикновени, поименни, безналични, свободно прехвърляеми акции, даващи право на 1 глас в ОСА, с номинална стойност 1 лв. всяка, издадени в резултат на конвертиране на 300 000 броя поименни, безналични, конвертируеми облигации ISIN код BG2100003156.

<i>Акционери</i>	<i>Брой</i>		<i>Към 31.12.2018</i>
	<i>акционери</i>	<i>Брой акции</i>	<i>% от капитала</i>
Всички	54273	107 400 643	100.00%
Юридически лица	90	98 877 773	92.06%
Физически лица	54 183	8 522 870	7.94%
Акционери, притежаващи над 5%, включително	4	59 034 659	54.97%
Венсайд Ентерпрайзис Лимитед		7 089 320	6.60%
Буллс АД		37 608 121	35.02%
ДЗХ АД		8 957 874	8.34%
ЗУПФ Алианц България		5 379 344	5.01%
Акционери, притежаващи под 5%	54269	48 365 984	45.03%

На 22.02.2019 г. ИХБ е получило уведомление за разкриване на дялово участие в публично дружество по чл. 145 ЗППЦК от ЗУПФ Алианц България, относно промяна в притежаваните правата на глас, носител на които са акции, издадени от ИХБ, а именно намаляване на притежаваните права на глас до 4.99 %. Като дата, на която правото на глас на лицето е паднало под праговете по чл. 145 ЗППЦК е посочена 18.02.2019 г.

8. Данни за търговия с облигациите на дружеството

На 21.05.2015 г. стартира търговията с емисия корпоративни облигации на ИХБ - емисия 2015 на пода на БФБ, сегмент облигации. Борсовият код е 4IDF. Размерът на емисията е 49 999 600 лева, а броят на облигациите е 499 996 с номинална стойност на една облигация 100 лева. На проведеното през февруари 2018 г. извънредно общо събрание на акционерите на ИХБ с цел осигуряване на правата на притежателите на конвертируеми облигации е взето решение за увеличаване на капитала на Дружеството, чрез конвертиране на облигационен заем с ISIN код BG 2100003156. В резултат на процедурата по конвертиране са конвертирани 300 000 броя облигации при съотношение на конвертиране сто акции за една облигация, т.е са записани 30 000 000 акции. На 10 април 2018 г. Индустиален холдинг България погаси дължимата след конвертирането главница по облигационен заем с ISIN код BG 2100003156 в размер на 20,000 хил. лв. и дължимите лихвите по нея, с оглед на което търговията с емисията облигации е прекратена.

9. Информация за притежаване и търговия със собствени акции /187д от Търговския закон/;

Дружеството може да изкупува обратно собствените си акции при спазване на изискванията на закона. Решението за обратно изкупуване на акции на дружеството се взема от Общото събрание на акционерите. На проведено заседание на ОСА на 29.06.2017 г. е взето ново решение за обратно изкупуване на собствени акции за срок от пет календарни години, считано от изтичането на срока за обратно изкупуване, във връзка с предходно взето решение, а именно считано от 17 декември 2017 г.

През 2013 г. са изкупени 967,141 бр. акции при средно претеглена цена за 1 акция 0,794 лв.

През 2014 г. са закупени 6,125 бр. при средно претеглена цена за 1 акция 0,84 лв.

През 2015 г. са продадени 11,600 бр. от притежаваните собствени акции при средно претеглена цена за една акция 1,07 лв., а за същия периода са закупени допълнително 127,589 бр. акции при средна цена 0,851 лв. за брой.

През 2016 г. са изкупени 41,730 броя акции при средно претеглена цена за 1 акция 0.810 лв.

През 2017 г. са изкупени 38 695 броя акции при средно претеглена цена за 1 акция 1.003 лв., а за същия период Дружеството е продало 748 000 броя от притежаваните собствени акции при средно претеглена цена за 1 акция 0.967 лв.

През 2018 общият брой на придобити собствени акции е 3 200 729 броя акции (номинална стойност 3 200 729 лв.) (2,998 %) при средно претеглена цена за 1 акция 0.969 лв. За същия период Дружеството е продало 160 225 броя от притежаваните собствени акции (номинална стойност 160 225 лв.) при средно претеглена цена за 1 акция 0.977 лв.

Общият брой на притежаваните собствени акции към 31.12.2018 г. е 3 462 184 броя акции (номинална стойност 3 462 184 лв.) (3,223 %).

През м. януари 2019 г. Дружеството е закупило 418,030 броя от собствени акции на стойност 432 хил. лв. През февруари 2019 г. ИХБ не е извършвало сделки във връзка с взетото решение за обратно изкупуване на акции. През март 2019 г., ИХБ е придобило 79 462 броя собствени акции при средно претеглена цена от 1,000 лв. за акция.

Общият брой на притежаваните собствени акции към 31.03.2019 г. е 3 959 676 броя акции.

Относно сключени през м. април 2019 г. сделки, във връзка с взетото решение за обратно изкупуване, информация към 30.04.2019 г. ще бъде оповестена по ред на чл. 100т от ЗППЦК, с регулярно месечно съобщение на Дружеството.

10. Корпоративно управление

10.1. Декларация за корпоративно управление

През октомври 2007 г. бе приет **Национален кодекс за корпоративно управление**.

На 26.10.2007 г. ИХБ подписа декларация, че приема Националния кодекс за корпоративно управление и ще извършва дейността си в съответствие с разпоредбите му. Документът е публикуван от БФБ. Извън принципите залегнали в Кодекса за корпоративно управление ИХБ не прилага други практики на корпоративно управление в допълнение на Кодекса.

Спазването на Кодекса е на принципа „спазвай или обяснявай“. Информация за това е представена допълнително в Отчета „спазвай или обяснявай“ на Национален кодекс за корпоративно управление. Отчетът „спазвай или обяснявай“ е публикуван като самостоятелен документ, заедно с Доклада за дейността към индивидуалния Годишен финансов отчет, към 31.12.2018 г., и може да бъде намерен на интернет страницата на Дружеството (www.bulgariaholding.com).

Система за вътрешен контрол и управление на риска

Системата за вътрешен контрол в Индустириален Холдинг България включва следните компоненти: *Контролна среда* - контролната среда обхваща следните елементи - организационна структура, възлагане на правомощия и отговорности, ангажименти на лицата, натоварени с общото управление, ангажимент за компетентност, политики и практики, свързани с човешките ресурси, философия и оперативен стил на ръководство, ценности и етично поведение

Оценка на рисковете в дружеството - В ИХБ има система за управление на риска, която се усъвършенства в унисон с динамичните промени на икономическата и финансова среда, в която оперират дружествата от групата. Рисковете, които произтичат от дейността на групата, могат да бъдат разделени на несистематични и систематични рискове. Всяко едно от дъщерните дружества е подложено на специфични видове риск в зависимост от характера на дейността му и отрасъла, в който функционира. В холдинговата структура няма специално създадено звено за управление на

риска. Всеки един от специфичните рискове се установява и управлява както от лицата, заети с администриране на финансовата информация в дружествата, а при необходимост и от ръководството на Индустиален Холдинг България. В зависимост от вида на съответния рисков фактор и степента му на въздействие върху дадено дружество, се предприемат конкретни превантивни или последващи мерки, които се съгласуват вътре в самото дружество или при необходимост с ръководството на Холдинга.

Информационна система - Информационната система във връзка с финансовото отчитане на Индустиален Холдинг България и неговите дъщерни дружества следва да се разглежда в два аспекта – като съвкупност от правила, процеси и процедури за отчитане дейността на конкретната единица и като система за отчитане дейността на дъщерните дружества, които са част от холдинговата структура.

Контролни дейности - Осъществяването на ефективен контрол върху изготвянето на индивидуални и консолидирани финансови отчети на Индустиален Холдинг България, е един от приоритетите на ръководството на дружеството. Контролът, който се упражнява върху дъщерните компании, може да се разглежда в две насоки - Текущ контрол върху финансовите данни на дружествата и периодичен контрол от страна на ръководството. Автоматизиран контрол върху финансовата информация се осъществява в дружествата, в които е въведена ERP система на отчитане. В останалите дружества преобладаващ е физическият контрол от страна на отговорните лица.

Текущо наблюдение на контролите - Системата за вътрешен контрол в групата подлежи на наблюдение както от страна на всяко едно дружество за себе си, така и от холдинговата структура. На ниво холдинг е обособен отдел Вътрешен контрол, който осъществява прегледи на дейността и финансите в групата на ИХБ, текущи и периодични прегледи на системата и процесите в ИХБ и във всяко дружество, част от групата. Избраният от Общото събрание на акционерите Одитен комитет прави преглед на системата за вътрешен контрол. Проверките от страна на вътрешния одит са насочени както към установяване спазването на вътрешно – контролните правила и процедури, така и по отношение на тяхната адекватност спрямо конкретната бизнес среда, в която функционира одитираната единица. Веднъж годишно на заседание на Надзорния съвет, Управителният съвет на дружеството представя идентифицирани пропуски в системата за вътрешен контрол, които са му докладвани от звеното за вътрешен контрол. След решение на Надзорния съвет се предприемат конкретни действия за подобряване на системата.

Информация по член 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане

Информация по б. в) - значими преки или косвени акционерни участия (включително косвени акционерни участия чрез пирамидални структури и кръстосани акционерни участия) по смисъла на член 85 от Директива 2001/34/ЕО

През отчетния период Дружеството е получило следните уведомления за придобити или продадени пряко или чрез посредници акции, отговарящи на границите посочени в чл. 89, пар. 1 от Директива 2001/34/ЕО, свързани с промени в притежавани права на глас.

На 02.04.2018 г. ИХБ е получило уведомление за разкриване на дялово участие в публично дружество по чл. 145 ЗППЦК от Венсайд ентърпрайзис лимитед. Уведомлението касае промяна в правата на глас, носител на които са акции, издадени от ИХБ, както следва:

Състояние към датата на уведомлението – 21.29 %;

Състояние при предходно уведомление – 26.36 %;

На 02.04.2018 г. ИХБ е получило уведомление за разкриване на дялово участие в публично дружество по чл. 145 ЗППЦК от Булс АД. Уведомлението касае пасивна промяна в правата на глас, носител на които са акции, издадени от ИХБ, както следва:

Състояние към датата на уведомлението – 38.13 %

Състояние при предходно уведомление – 43.20 %;

На 05.04.2018 г. ИХБ получи уведомление за разкриване на дялово участие в публично дружество по чл. 145 ЗППЦК от Венсайд ентърпрайзис лимитед. Уведомлението касае промяна в правата на глас, носител на които са акции, издадени от ИХБ, както следва:

Състояние към датата на уведомлението – 17.30 %;

Състояние при предходно уведомление- 21.29 %;

На 05.04.2018 г. ИХБ е получило уведомление за разкриване на дялово участие в публично дружество по чл. 145 ЗППЦК от Булс АД. Уведомлението касае пасивна промяна в правата на глас, носител на които са акции, издадени от ИХБ, както следва:

Състояние към датата на уведомлението – 34.14 %

Състояние при предходно уведомление- 38.13 %;

На 15.05.2018 г. ИХБ получи уведомления за разкриване на дялово участие в публично дружество по чл. 145 ЗППЦК от Венсайд ентърпрайзис лимитед. Уведомлението касае пасивна промяна в правата на глас, носител на които са акции, издадени от ИХБ, както следва:

Състояние към датата на уведомлението – 12.32 %;

Състояние при предходно уведомление - 17.30 %;

С последващо уведомление от същата дата, Венсайд ентърпрайзис лимитед уведомява за последваща промяна (разпореждане) в правата на глас, носител на които са акции, издадени от ИХБ, както следва:

Състояние към датата на уведомлението – 08.42 %;

Състояние при предходното уведомление - 12.32 %;

На 15.05.2018 г. ИХБ е получило уведомление за разкриване на дялово участие в публично дружество по чл. 145 ЗППЦК от Булс АД. Уведомлението касае промяна в правата на глас, носител на които са акции, издадени от ИХБ, както следва:

Състояние към датата на уведомлението – 47.34 %

Състояние при предходно уведомление- 34.14 %;

С последващо уведомление от същата дата Булс АД уведомява за последваща пасивна промяна в правата на глас, носител на които са акции, издадени от ИХБ, както следва:

Състояние към датата на уведомлението – 43.44 %

Състояние при предходното уведомление- 47.34 %;

На 28.05.2018 г. ИХБ е получило уведомление за разкриване на дялово участие в публично дружество по реда на чл. 145 от ЗППЦК, във връзка с пасивна промяна в права на глас, носител на които са акции, издадени от ИХБ. Уведомлението е представено от ПОД Алианц България АД, като представител на акционерите в ИХБ - ЗУПФ Алианц България, ЗППФ Алианц България и ДПФ Алианц България.

Състояние към датата на уведомлението общо за трите пенсионни фонда – 11.04 %;

Предходно състояние общо за трите пенсионни фонда - 15.31 %;

Акционери притежаващи над 10 % от акциите с право на глас към 31.12.2018 г. са както следва:

<i>Акционери, притежаващи над 10%, включително</i>	<i>Брой акционери</i>	<i>Брой акции</i>	<i>Към 31.12.2018</i>
			<i>% от капитала</i>
Булс АД	1	37 608 121	35.02%

Информация по б. г) - притежателите на всички ценни книжа със специални права на контрол и описание на тези права

Няма акционери със специални контролни права.

Информация по б. е) - всички ограничения върху правата на глас, като например ограничения върху правата на глас на притежателите на определен процент или брой гласове, крайни срокове за упражняване на правата на глас или системи, посредством които чрез сътрудничество с дружеството финансовите права, предоставени на ценните книжа, са отделени от притежаването на ценните книжа;

Няма ограничения върху правата на глас върху акции. Към 31.12.2018 г. Индустиален холдинг България притежава 3 462 184 броя обратно изкупени собствени акции, упражняването на правата по които е преустановено на основание чл. 187а, ал. 3 от ТЗ, до тяхното прехвърляне.

През м. януари 2019 г. Дружеството е закупило 418,030 броя от собствени акции на стойност 432 хил. лв. През февруари 2019 г. ИХБ не е извършвало сделки във връзка с взетото решение за обратно изкупуване на акции. През март 2019 г., ИХБ е придобило 79 462 броя собствени акции при средно претеглена цена от 1,000 лв. за акция.

Общият брой на притежаваните собствени акции към 31.03.2019 г. е 3 959 676 броя акции.

Информация по б. з) - правилата, с които се регулира назначаването или смяната на членове на съвета и внасянето на изменения в учредителния договор

Надзорен съвет

Общото събрание на акционерите избира и освобождава членовете на Надзорния съвет и определя възнаграждението им.

Мандатът на Надзорния съвет е пет години, като мандатът на първия Надзорен съвет е три години.

Членовете на Надзорния съвет могат да бъдат освободени от длъжност и преди изтичането на мандата, за който са избрани.

Членовете на Надзорния съвет могат да бъдат преизбрани без ограничения.

Председателят на Надзорния съвет сключва договорите за възлагане на управлението и представителството на изпълнителните директори.

Управителен съвет

Членовете на Управителния съвет се избират от Надзорния съвет, който определя тяхното възнаграждение и може да ги заменя по всяко време.

Членовете на Управителния съвет трябва да отговарят на изискванията на закона.

Мандатът на Управителния съвет е пет години, като мандатът на първия Управителен съвет е три години.

Отношенията между Дружеството и член на Управителния съвет се уреждат с Договор за възлагане на управлението. Договорът се сключва в писмена форма от името на Дружеството чрез Председателя на Надзорния съвет или чрез упълномощен от него друг член на Надзорния съвет.

Разпоредби относно извършването на изменения и допълнения в устава.

Общото събрание на акционерите приема, изменя и допълва Устава на Дружеството. Решенията за изменения и допълнения на Устава се приемат с мнозинство 2/3 /две трети/ от представените на Общото събрание на акционерите акции с право на глас.

Информация по б. и) - правомощията на членовете на съвета, и по-специално правото да се емитират или изкупуват обратно акции.

Капиталът на Дружеството може да бъде увеличен по решение на Общото събрание на акционерите чрез издаване на нови акции или чрез превръщането на облигации, които са издадени като конвертируеми в акции. Съгласно устава на Дружеството (чл. 12а, ал. 1) в срок до 5 /пет/ години, считано от 19.02.2018 г., на основание чл.196 от Търговския закон, Управителния съвет, след одобрение на Надзорния съвет може да приема решения за увеличаване на вписания капитал на Дружеството до 150 000 000 лева чрез издаване на нови безналични поименни акции, включително и с цел осигуряване правата на притежателите на конвертируеми облигации да превърнат облигациите си в акции. Разпоредбата на чл. 12а, ал.1 е изменена в сегашната си редакция на проведено Общо събрание на акционерите на 19.02.2018 г.

Дружеството може да изкупува обратно собствените си акции при спазване на изискванията на закона. Решението за обратно изкупуване на акции на дружеството се взема от Общото събрание на

акционерите. На проведено заседание на ОСА на 29.06.2017 г. е взето ново решение за обратно изкупуване на собствани акции за срок от пет календарни години, считано от изтичането на срока за обратно изкупуване, във връзка с предходно взето решение, а именно считано от 17 декември 2017 г.

Информация по ЗППЗК, чл. 100н, ал. 8, т.5 и т. 6

Информация за състава и функционирането на административните, управителните и надзорните органи и техните комитети, както и описание на политиката на многообразие, прилагана по отношение на административните, управителните и надзорните органи на емитента във връзка с аспекти, като възраст, пол или образование и професионален опит, целите на тази политика на многообразие и начинът на приложението ѝ, са представени в т. 11 от настоящия доклад по-долу.

10.2. Нефинансова декларация

Нефинансовата декларация на ИХБ и дружествата от Групата на ИХБ, изготвена съгласно изискванията на чл. 48 от Закона за счетоводството, има за цел да представи описание на политиките на Групата на ИХБ по отношение на дейностите, осъществявани в областта на въпросите, свързани със служителите, социални въпроси, екология и околна среда, както и борбата против корупцията и подкупите, за годината приключваща на 31.12.2018 г. Информация по част от тези въпроси се съдържа още в т.1. Резултати от дейността през 2018 г. – Нефинансови показатели за резултата от дейността и т.10. Корпоративно управление – Декларация за корпоративно управление, от настоящия Годишен доклад за дейността на ИХБ (консолидиран) за 2018 г. ИХБ разкрива информация от нефинансов характер, вкл. относно социалната отговорност на Групата и нейното участие в обществения живот в страната и взаимоотношенията с всички заинтересовани страни, и периодично, в съответствие със законовите норми и добрите практики.

Корпоративната политика на ИХБ се основава на спазване на законодателната база, най-добрите практики за корпоративно управление и социално отговорно поведение, европейските норми за здравословни и безопасни условия на труд, възможности за професионално развитие и израстване, създаване на добра корпоративна култура, дух на съпричастност и лоялност.

Дейността в Групата на ИХБ се осъществява при спазване принципите на етичност, хуманност, честност, уважение към хората и природата, грижа за клиента и поддържане на добри взаимоотношения със заинтересованите лица на ИХБ и дъщерните му дружества: акционерите, служителите, контрагенти - клиенти и доставчици, местната общност и обществото като цяло.

ИХБ осъществява своята дейност като инвестира в компании и бизнеси, които управлява и развива в дългосрочна перспектива и така допринася за устойчиво икономическо развитие. Повечето от дружествата от портфейла на ИХБ са с голяма социална значимост за регионите, в които се намират.

10.2.1. Дейност, съобразена със законодателството

Мениджърите и служителите на ИХБ и дружествата в Групата осигуряват дейността да се осъществява при спазване изискванията на всички законови нормативни актове, регулиращи съответната дейност, както и на вътрешни нормативни актове и политики.

ИХБ има Етичен кодекс, приет с решение на УС на дружеството, одобрено от НС, който отразява всички принципи, на основата на които се осъществява дейността в Групата на ИХБ и служи за ръководство за спазване на етично бизнес поведение на всички мениджъри и служители. С решение на УС на дружеството, одобрено от НС, е приета и Политика на многообразие. Прилагането на Политика на многообразие в ИХБ и дружествата от Групата цели да създаде работна среда, свободна от предразсъдъци, култивиране на атмосфера на уважение и взаимно доверие, възпитаване на корпоративна култура, която се отличава с взаимно уважение и ценене на всеки отделен човек. Мениджърите и служителите в Групата на ИХБ осъществяват своята дейност професионално, безпристрастно, достойно и почтено като избягват конфликти на интереси.

10.2.2. Служители

Разбирането на ИХБ и дружествата в Групата е, че човешкият капитал е най-ценният актив, който имат и е ключово конкурентно предимство. Бизнес успехът е отражение на качествата, уменията и

отдадеността на хората в Групата на ИХБ. Широк спектър от гледни точки насърчава иновациите, прави компаниите по-креативни, гъвкави, продуктивни и конкурентоспособни, способства за намирането на новаторски и творчески решения.

В Групата на ИХБ се стимулира:

- работа в екип и участие, позволяващи представителството на всички групи и гледни точки;
- откритата комуникация;
- уважение и сътрудничество между всички мениджъри и служители;
- обучение в различни форми – квалификационни курсове, семинари, посещения на български и международни конференции, организиране на вътрешно-фирмени срещи, презентации и други.

За 2018 г. направените преки разходи за обучения възлизат на 18 хил. лв. (27 хил. лв. за 2017 г.) като са обучени 215 бр. работещи в Дружествата от Групата на ИХБ. За служителите се провеждат и допълнително опреснителни обучения и инструктажи при необходимост.

Към 31.12.2018 г. заетите в Групата на ИХБ са 1121 души.

10.2.2.1. Недискриминация

В Групата на ИХБ се предоставят равни права и възможности за работа, развитие и кариера, в зависимост единствено от квалификацията, личните качества и постигнатите резултати и се възнаграждават постиженията на всички мениджъри и служители, като те се насърчават единствено въз основа на техните резултати и отношение на труда и колектива. Не се допуска дискриминация на работното място по полов, етнически, религиозен или политически признак.

За 2018 г. заетите в Групата на ИХБ са със следната структура: 872 броя мъже (77.79%) спрямо 249 броя жени (22.21%). Преобладаващия брой мъже е свързано с особеностите на някои от професиите в сферата на Морския бизнес и Машиностроенето.

10.2.2.2. Трудови стандарти

Спазват се изискванията и добрите практики за съотношение труд и почивка и се стимулира реалното и редовното ползване на полагаемите се отпуски през годината. В дъщерните дружества на ИХБ не се използва принудителен труд, както и детски труд, а допълнителният труд се заплаща. Възнагражденията се определят по единно утвърдени обективни критерии и се заплащат в срок, заедно с дължимите социални и здравни осигуровки за тях.

10.2.2.3. Професионално развитие

В ИХБ се оценява, че хората трябва да се усъвършенстват, за да са подготвени за бързите темпове на развитие и промяна в днешно време. От една страна, усъвършенстването е нужно на организацията, за да бъде адекватна и да може да се справя с предизвикателствата на конкуренцията, а от друга страна, да задоволи нуждата на всеки човек от развитие, квалификация и преквалификация. С оглед на това се стимулира обучението през целия живот в различните му форми. Осигурява се възможност за кариерно развитие на персонала, както в рамките на самите дъщерни дружества, така и в структурата на Групата.

В някои от дружествата се поддържат стажантски програми, като при възможност след края на стажа на стажантите се предлага да започнат работа, като по този начин се привличат хора с нови и свежи идеи и същевременно им се осигурява възможност да направят първите си стъпки в кариерното си развитие. За 2018 г. стажантските програми в дружествата от Групата на ИХБ са обхванали 42 човека (37 за 2017 г.), като общата стойност на направените разходи възлиза на 19 хил. лв.

10.2.2.4. Условия на труд

ИХБ се стреми да поддържа здравословни и безопасни условия на труд в дружествата си. Всички дружества се одитират за условията на труд, съгласно изискванията на българското законодателство. Извършват се замервания на работните места и оценка на риска и в случай на необходимост се правят предписания и неизправностите се отстраняват своевременно.

Във всички дружества от Групата са направени ремонти на сградите, работните и битовите помещения.

През 2018 г. в три от дъщерните дружества - ИХБ Метал Кастингс, ЗММ Нова Загора и Одесос ПБМ продължават да се изпълняват проекти по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г., чиято цел е подобряването на условията на труд и работната среда и създаване на по-добри условия за отход и възстановяване на служителите.

През 2018 г. по проектите бяха реализирани дейности по въвеждане на система за контрол на достъпа и система за отчитане на работното време, позволяващи гъвкави форми на заетост, които да спомогнат да бъде удължен професионалният живот на по-възрастните работници и служители /над 54 г. възраст/ и да бъде въведен иновативен модел на организация на труда, насочен към повишаване на производителността и опазване на околната среда, закупуване на лични предпазни средства и специално работно облекло, средства за колективна защита, ремонт и оборудване на помещенията за хранене и почивка, на помещения за спорт и закупуване на спортни съоръжения, както и бяха извършени СМР за осигуряване на достъп за хората с увреждания в работните цехове и в административните сгради на дружествата.

В ИХБ и дружествата от Групата са налице социални придобивки за служителите – месечни ваучери за храна, а в някои от дружествата и транспорт до работното място или покриване на част от транспортните разходи. На работещите в специална среда се осигурява безплатна и подходяща храна. Където е приложимо и необходимо, се предоставят работно облекло и лични предпазни средства. В повечето дружества се изплащат допълнителни средства за Великден и Коледа.

ИХБ се стреми да създаде в служителите си чувство за съпричастност и удовлетвореност чрез развитие на корпоративната култура, различни социални мероприятия и др. За служителите в Групата на ИХБ вече за 14 път се организира ежегоден спортен турнир – Спортна есен. За 2018 г. турнирът беше проведен в началото на ноември в няколко дисциплини – футбол, шах, табла, тенис, тенис на маса, волейбол, баскетбол. Победителите във всеки спорт бяха наградени с медали – златни, сребърни и бронзови и купа за класиралите си на първо място. Състезанията преминаха в дух на феърплей, толерантност и спортсменство.

10.2.2.5. Трудови злополуки

Като цяло нивото на трудови злополуки може да се характеризира като ниско. Основно те са свързани с невнимание и неспазване на инструкциите от страна на работниците.

За 2018 г. трудовите злополуки в Групата на ИХБ са три броя, като нито една от тях не е свързана със загуба на човешки живот. През предходния отчетен период 2017 г. трудовите злополуки са две, като за съжаление една от тях е свързана със загуба на човешки живот.

10.2.2.6. Грижи за здравето

Всички дружества в Групата имат договори със служби по трудова медицина. Водят се медицински досиета на работещите и се провеждат профилактични медицински прегледи.

10.2.3. Контрагенти на ИХБ и дружествата от групата

Мениджърите се стремят ИХБ и дружествата да бъдат честни и почтени бизнес партньори, да поддържат традиционно коректни отношения с доставчици и клиенти, като спазват договорените условия и изпълняват стриктно задълженията си и по този начин създаваме стойност извън нашия бизнес.

За 2018 г. плащанията към доставчици възлизат на 50,444 хил. лв. (43,820 хил. лв. за 2017 г.).

10.2.4. Безопасни продукти

Дружествата от Групата на ИХБ се стремят да поддържат висок стандарт по отношение на безопасност, сигурност, качество и срок на доставка на произвежданите продукти и предоставяните услуги. Относно дъщерните дружества, които работят основно на сегмент инвестиционни стоки, е от изключително значение тяхното качество и сигурност. Що се отнася до компаниите, предлагащи услуги, те развиват дейността си изключително на международния пазар, което налага висок стандарт по отношение на безопасност, срок и качество.

Дружествата от Групата на ИХБ прилагат система за управление на качеството ISO 9001 и други стандарти в зависимост от спецификата на съответния бизнес и се сертифицират от лицензирани международни компании.

Процесът на управление на качеството в дружествата на ИХБ се разглежда като система от няколко компонента:

- Създаване и гарантиране на условия за производство на продукти и услуги с необходимото качество;
- Управление на доставките на суровини и материали;
- Следгаранционно обслужване и сервиз;
- Показатели за качество.

10.2.5. Околна среда

Ръководството на ИХБ и дружествата от Групата следи за въздействието върху околната среда, което имат производствата в Групата, като се стреми да осигурява спазването на екологичните норми, стандарти и изисквания за опазване на околната среда. В различните дружества се поставят различни цели и планират дейности в зависимост от отрасъла, към който принадлежат. Дъщерните дружества докладват на Ръководството на ИХБ за оценката на влиянието върху околната среда и мерките, които се предприемат в случай на отрицателно влияние.

При вземане на решения за нови проекти и инвестиции в Групата задължително се оценява екологичният риск. При закупуване на машини се извършват всички проучвания за работата на машините, в т.ч. и влиянието им върху околната среда. Разработват се предварителни проекти за вредните емисии и възможности за неутрализирането им. Всички инвестиционни проекти са съобразени и с изискванията за опазване на околната среда. Те се одобряват от съответните органи – Общински служби, РЗИ, РСПБЗН, РИОСВ и др.

За дружествата от Групата на ИХБ, екологичните въздействия са свързани основно с използваните енергоизточници за съответните бизнеси и емисиите вредни газове които попадат в атмосферата в резултат на това, и с генерираните отпадъци.

Използваните количества основни енергийни източници за 2018 г. спрямо 2017 г. са както следва:

Вид енергиен ресурс	Мерна единица	Количество за 2018 г.	Количество за 2017 г.
Промислен газьол и дизел	тон	1 636	1 949
Мазут	тон	18 938	18 575
Електричество	MW/h	14 714	14 429

От посочените енергоизточници основен дял в генерирането на вредни емисии заема използването на мазут и промислен газьол основно в сектора Морски бизнес. Контролът за изпусканите азотни оксиди в изгорелите газове се осъществява чрез следене на техническата поддръжка на корабите и влаганите в двигателите резервни части. В т.нар. „специални райони“ (интензивен трафик, затворените акватории, чувствителна флора и фауна и т.н.) се потребяват горива с по-ниско съдържание на сяра. Проблемът с използването на горива с високо съдържание на сяра, е проблем в световен мащаб за щипинг индустрията, за който тепърва предстои да се търсят решения.

Дружествата от Групата на ИХБ класифицират и контролират всички видове отпадъци, които образуват в резултат на дейността им. Отпадъците се транспортират и оползотворяват от лицензирани организации, така че да се гарантира безопасното им извеждане от употреба и правилната им преработка.

10.2.6. Корпоративното управление

Корпоративното управление в ИХБ се основава на следните принципи:

- Защита правата на акционерите;
- Разкриване на информация и прозрачност;
- Осигуряване на добро управление на дружеството от страна на управителните органи.

ИХБ е приело да спазва принципите на Националния кодекс за корпоративно управление и извършва дейността си в съответствие с разпоредбите му, като информация по тези въпроси се съдържа в т.10.1. – Декларация за корпоративно управление и Отчета „Спазвай или обяснявай“, част от Годишния доклад за дейността (индивидуален) към 31.12.2018 г.

10.2.7. Обществена ангажираност

Насърчава се обществената ангажираност и членуването на ИХБ и дружествата от Групата, както и на мениджърите и служителите, в обществени организации в страната и чужбина, чиито цели и дейност са полезни за обществото. ИХБ е член на Асоциацията на индустриалния капитал в България, Американска търговска камара и Германско – Българската търговска камара. Дъщерните дружества членуват също в различни браншови организации. Изпълнителният директор на ИХБ Шипинг Пламен Димитров е член на Управителния съвет на Българска асоциация на корабоприетелите и член на Управителния съвет на Българската морска камара. Главният изпълнителен директор на ИХБ Данета Желева е член на Управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България и Председател на Асоциацията на българските частни пристанища. Изпълнителният директор на холдинга Емилиян Абаджиев е председател на Българо – португалската търговска камара.

Поддържат се добри взаимоотношения с държавната и общинска администрация и се съдейства за благоприятното развитие на бизнес климата в страната.

С дейностите си Групата на ИХБ осигурява работа и заплащане на над 1100 служители и голям брой подизпълнители. Коректно се изплащат задълженията към държавата и местните власти. За 2018 г. платените данъци и осигуровки за Групата възлизат на стойност 5,396 хил. лв. (4,710 хил. лв. за 2017 г.).

Подкрепят се разнообразни социално значими проекти и инициативи под формата на дарения и спонсорства, насочени в подкрепа на българската култура, спорт и образование. През 2018 г. дарения за Групата достигат 20 хил. лв. (18 хил. лв. за 2017 г.), а спонсорствата са на стойност от 6 хил. лв.

С подкрепата на ИХБ през юни 2018 г. във Варна, се проведе най-големият тим билдинг в България с благотворителна кауза – INB BUSINESS RUN VARNA. Събитието представляваше 16 километра щафетно бягане на трасе, разположено на площадката на Булярд корабостроителна индустрия за отбори от различни компании. Участие взеха 45 отбора, шест от които бяха от Групата на ИХБ. Събитието беше благотворително, като 30% от стартовите такси за участие на всички компании бяха дарени в подкрепа на родителската организация „Спина бифида и хидроцефалия-България“, с цел реализирането на спортен рехабилитационен лагер край Варна за деца с двигателни нарушения. Организатор на събитието беше Спортен клуб Бегач.

Подпомага се дейността, включително финансово, на учреждения и организации, чиято дейност е грижа за социално слаби хора и групи в неравностойно положение.

ИХБ е настоятел на Фондация Атанас Буров още от основаването ѝ, като традиционно подкрепя нейната основна цел да открива и поощрява таланти сред младото поколение в областта на икономиката. Групата на ИХБ подпомага под различна форма развитието на културата и изкуството в България и развитието на капиталовия пазар.

С цел привличане на кадри и подпомагане на обучаващи се млади хора, в повечето дружества има приети практики за отпускане на стипендии на ученици и студенти, както и осигуряване на стажове в самите дружества.

Някои от мениджърите в Индустиален холдинг България участват активно в академични съвети на техническите университети във Варна и София.

Дружествата поддържат активни взаимоотношения с Варненския технически университет, Софийския технически университет, Университета за национално и световно стопанство в София и Висшето военноморско училище във Варна.

Професионалното обучение и реализация на младите хора в България е един от проблемите, по които Групата работи. През пролетта на 2016 г. беше взето решение ЗММ Сливен в партньорство с професионалната гимназия по мехатроника да вземе участие в проекта „Швейцарска подкрепа за въвеждане принципите на дуалното обучение в българската образователна система“. Целта на програмата е бизнесът и професионалните училища да създадат заедно компетентна работна ръка за нуждите на индустрията. За целта през учебната 2016-2017 г. с помощта на МОН и изключително много със съдействието на ръководствата на професионалната гимназия по механотехника в град Сливен и ЗММ Сливен бе създадена една нова паралелка от 26 ученика по специалност „Машини и системи с ЦПУ“. През учебната 2017-2018 г. отново за целите на дуалното обучение беше създадена нова паралелка от 26 деца.

В началото на 2019 г. се състоя официалното откриване на специализирания кабинет за специалността „Машини и системи с ЦПУ“ в Професионалната гимназия по механотехника в гр. Сливен. В учебната работилница е монтиран нов CNC струг LT580 -1000 със система за управление SINUMERIK 828. Това е поредната стъпка в сътрудничеството между ЗММ Сливен и гимназията за въвеждане на дуално обучение, което цели подпомагане развитието на бъдещите млади специалисти.

10.2.8. Избягване на корупция, подкупване и конфликт между лични и фирмени интереси

Групата на ИХБ не толерира каквато и да било форма на корупция или подкуп.

Независимо от това могат да възникнат ситуации, които не представляват корупция или подкупване, но могат да допуснат компрометиране на решенията на служители, клиенти и бизнес партньори. Ето защо ръководството на ИХБ и дъщерните дружества следят спазването на правилата на Етичния кодекс, които помагат за избягването на подобни ситуации. За докладване на случаи на нарушения на Етичния кодекс, служителите в Групата на ИХБ могат да се обръщат към Отдел Вътрешен контрол в ИХБ.

Приемането на подаръци и облаги като цяло не е позволено, освен ако са на незначителна стойност. Допълнителната заетост или професионални консултантски дейности трябва да са съгласувани предварително с ИХБ и да не пречат на интересите на му и дружествата от Групата.

11. Информация за членовете на Управителния и Надзорния съвет.

През 2018 г. не са правени промени в състава на Управителния и Надзорния съвети на ИХБ.

Функционирането на Управителния и Надзорния съвет на ИХБ е уредено в Устава на дружеството и Правилниците за работа на съветите.

Относно структурирането на управителните и надзорните органи на ИХБ и дружествата от групата не са разписани и приети правила за квотен принцип на база пол, възраст, образование и професионален опит, което е прието с цел да не се ограничават възможностите за кариерно развитие на професионалистите работещи в групата на ИХБ. Въпреки това при избора на членове на управителните и контролни органи на ИХБ и дружествата от групата, Общото събрание на акционерите, съответно Надзорния съвет на ИХБ се ръководи от принципите на приетата на заседание на Управителния и Надзорния съвет на ИХБ „Политика на многообразие“, като пример в това отношение са съставите на Надзорния и Управителния съвет на ИХБ - 43 % от състава са жени, има членове от различни възрастови групи и с различни сфери на образование.

Политика на многообразие на ИХБ се спазва от всеки член на управителен и надзорен орган, мениджър, служител и работник в ИХБ и дружествата от групата. Прилагането на Политика на многообразие в ИХБ и дружествата от групата цели създаване на работна среда, свободна от предразсъдъци, осигури култивиране на атмосфера на уважение и взаимно доверие, възпитаване на корпоративна култура, която се отличава с взаимно уважение и ценене на всеки отделен човек. Всеки член на управителен и надзорен орган и мениджър в ИХБ и дружествата от групата спазва принципите залегнали в Политиката на многообразие, за да се гарантира, че работниците и служителите са третирани справедливо и оценени обективно. Всички служители на ИХБ и

дружествата от групата са задължени да се отнасят към колеги, клиенти и доставчици, местната общност и обществото като цяло с уважение и достойнство, съобразно принципите заложиени в Политиката на многообразие.

Информация за участие в търговски дружества на членовете на съветите към 31.12.2018 г. като неограничено отговорен съдружник, притежаване на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участие в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети:

Надзорен съвет

ДЗХ АД

Данни за лицето, което представлява ДЗХ АД в Надзорния съвет на Дружеството:

Елена Петкова Кирчева:

- не участва като неограничено отговорен съдружник в никое дружество;
- не притежава пряко повече от 25 на сто от гласовете в общото събрание на акционерите на никое търговско дружество;
- не е член на управителен или контролен орган на друго дружество;
- не е прокурист на никое търговско дружество;
- не участва в управлението на кооперации.

Константин Кузмов Зографов

- не участва като неограничено отговорен съдружник в никое дружество;
- не притежава пряко повече от 25 на сто от гласовете в общото събрание на акционерите на никое търговско дружество;
- Член е на:
  - Съвета на директорите на Приват инженеринг ЕАД, София;
  - Съвета на директорите на КЛВК АД, София;
  - Съвета на директорите на Български корабен регистър ЕАД, Варна;
  - Съвета на директорите и Изпълнителен директор на Меритайм холдинг АД, Варна;
  - Съвета на директорите на ИХБ Шипдизайн АД, Варна;
- не е прокурист на никое търговско дружество;
- не участва в управлението на кооперации.

Снежана Илиева Христова

- не участва като неограничено отговорен съдружник в никое дружество;
- притежава пряко повече от 25 на сто от гласовете в общото събрание на акционерите на:
  - Европа 2007 ООД, София,
  - Туинсан ЕООД, София
- Член е на:
  - Съвета на директорите на Аладис АД, София,
  - Съвета на директорите и изпълнителен директор на Асцела АД, София,

Управител е на:

- Алхена АД, София,
- Европа 2007 ООД, София,
- Туинсан ЕООД, София,
- не е прокурист на никое търговско дружество;
- не участва в управлението на кооперации.

Управителен съвет

Данета Ангелова Желева – Главен изпълнителен директор и Председател на Управителния съвет

- не участва като неограничено отговорен съдружник в никое дружество;
- притежава пряко повече от 25 на сто от гласовете в общото събрание на акционерите на ДЗХ АД, град Баня;
- Член е на:
  - Съвета на директорите на ЗММ – България холдинг АД, София;
  - Съвета на директорите и Изпълнителен директор на ДЗХ АД, София;
  - Съвета на директорите на КРЗ Порт Бургас АД, Бургас;
  - Съвета на директорите и Изпълнителен директор на Приват инженеринг ЕАД, София;
  - Съвета на директорите и Изпълнителен директор на Булс АД, София;
  - Съвета на директорите на Одесос ПБМ ЕАД, Варна;
  - Съвета на директорите на "Риъл естейтс дивелъпмънт" ЕАД, гр. София;
  - Съвета на директорите на ИХБ Шипинг Ко ЕАД, Варна,
- не е прокурист на никое търговско дружество;
- не участва в управлението на кооперации.

Борислав Емилов Гаврилов

- не участва като неограничено отговорен съдружник в никое дружество;
- притежава пряко повече от 25 на сто от гласовете в общото събрание на
  - Сток консулт ООД, София;
  - Суши стар ЕООД, София
  - Симетрия ООД, град София
- Член е на:
  - Съвета на директорите на ИХБ Електрик АД, София;
  - Съвета на директорите на КЛВК АД, София;
  - Съвета на директорите на Меритайм холдинг АД, Варна.
- Управител на:
  - ЕКО Консултинг ООД, София.
  - Сток консулт ООД, София;
  - Суши стар ЕООД, София,
  - Симетрия ООД, София.
  - Аванс.БГ, София
- не е прокурист на никое търговско дружество;
- не участва в управлението на кооперации.

Емилиян Емилов Абаджиев - Изпълнителен директор и заместник председател на Управителния съвет

- не участва като неограничено отговорен съдружник в никое дружество;
- притежава пряко повече от 25 на сто от гласовете в общото събрание на
  - Комерс кънсалтинг ЕЕА ООД, София
  - Уотър Синерджи ЕООД, София
- Член е на:
  - Съвета на директорите и Изпълнителен директор на ЗММ България холдинг АД;
  - Съвета на директорите на ЗММ Нова Загора АД;
  - Съвета на директорите на ИХБ Метал кастингс АД;
  - Съвета на директорите на ЗММ Сливен АД;
- Управител на:
  - Комерс кънсалтинг ЕЕА ООД;
  - Уотър Синерджи ЕООД;
- не е прокурист на никое търговско дружество;
- не участва в управлението на кооперации.

Бойко Николов Ноев

- не участва като неограничено отговорен съдружник в никое дружество;
- не притежава пряко повече от 25 на сто от гласовете в общото събрание на акционерите на никое търговско дружество;
- не е член е на управителен или контролен орган на друго дружество;
- не е прокурист на никое търговско дружество;
- не участва в управлението на кооперации.

Договори по чл. 240б от Търговския закон, сключени през годината.

Дружеството не е сключвало договори с членовете на Съветите или свързани с тях лица, които излизат извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия.

Изплатени възнаграждения на членовете на Управителния и Надзорния съвет

Във връзка с Наредба № 48 на Комисията за финансов надзор за изискванията към възнагражденията, Общото събрание на акционерите на дружеството прие Политиката на възнагражденията на Индустиален Холдинг България. Съгласно приетата Политика членовете на Надзорния и Управителния съвет получават постоянно (фиксирано) възнаграждение, което се определя от Общото събрание на акционерите по предложение на Надзорния съвет. Надзорният съвет по предложение на Управителния съвет може да определи изплащането на допълнително възнаграждение на Изпълнителните директори на дружеството.

	Получени възнаграждения през 2018 г.	
	от ИХБ	от дъщерни дружества на ИХБ
Членове на Надзорния съвет		
ДЗХ АД, чрез представител Елена Кирчева	12,000	-
Снежана Христова	18,000	540
Константин Зографов	12,000	69,600
Членове на Управителния съвет		
Данета Желева	45,960	290 347
Емилиян Абаджиев	31,200	143,124
Борислав Гаврилов	12,000	6,000
Бойко Ноев	12,000	-

Получените възнаграждения от членовете на Управителния и Надзорния съвет на ИХБ включват получени суми от възнаграждение. Членовете на съветите не са получавали непарични възнаграждения, условни или разсрочени възнаграждения. ИХБ или негови дъщерни дружества не дължи на членовете на съветите суми за изплащане на пенсии, обезщетения при пенсиониране или други подобни обезщетения.

През 2018 г. общата сума на изплатените осигуровки от ИХБ на членове на УС и НС, включително задължително пенсионно осигуряване е 7,946 лева.

ИХБ и неговите дъщерни дружества не заделят и не начисляват други суми за предоставяне на пенсии, други компенсации при пенсиониране или за други подобни обезщетения.

Информация за притежавани от членовете на Надзорния и Управителния съвет акции на ИХБ към 31 декември 2018 г.:

	Придобити пряко през 2018г.	Прехвърле ни пряко през 2018г.	Придобити чрез свързани лица през 2018 г.	Прехвърле ни чрез свързани лица през 2018 г.	Брой акции, притежава ни пряко	Брой акции, притежава ни чрез свързани лица	Общо пряко и чрез свързани лица	% от гласовете в ОСА пряко и чрез свързани лица
Членове на НС								
ДЗХ АД	4 225 300	0	0	0	8 957 874	0	8 957 874	8.34%
Снежана Христова	0	1 806	300 000	0	250	1 829 405	1 829 655	1.70 %
Константин Зографов	0	0	0	0	582	208	790	0.0007%
Членове на УС								
Данета Желева	0	0	4 225 300	0	41 044	8 958 520	8 999 564	8.37%
Емилиян Абаджиев	0	0	0	0	0	0	0	0
Борислав Гаврилов	0	0	0	0	208	0	208	0.0001%
Бойко Ноев	0	0	0	0	0	0	0	0

Уставът на ИХБ не предвижда ограничения относно правата на членовете на Надзорния и Управителния съвет да придобиват акции и облигации на дружеството.

Към 31 декември 2018 г. членовете на Надзорния и Управителния съвет не притежават облигации, издадени от ИХБ.

Към 31.12.2018 г. на членовете на Управителния и Надзорния съвет не са предоставяни опции върху ценни книжа на ИХБ.

Одитен комитет

ОСА на ИХБ е избрало одитен комитет като помощен орган на Надзорния съвет. Членове на Одитния комитет са двама независими външни за групата експерти с подходящо образование и опит – г-н Максим Сираков – Председател и г-жа Боряна Димова и независимия член на НС, който има финансово образование и компетентност и административно-управленски опит г-жа Снежана Христова. На проведено Общо събрание на акционерите на дружеството през 2016 г. членовете на Одитния комитет са преизбрани за нов 3-годишен мандат. Дейността на Одитния комитет е регламентирана в Правилник за дейността му. На проведено на 29.06.2017 г. Редовното годишно общо събрание на акционерите прие нов Правилник - Статут за дейността на Одитния комитет, изготвен в съответствие с разпоредбите на Закона за независимия финансов одит.

12. Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на ИХБ в размер най-малко 10 на сто от собствения капитал.

Няма такива.

13. Наличие на клонове

ИХБ няма регистрирани клонове.

14. Информация за известните на дружеството договорености (включително и след приключване на финансовата година), в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции или облигации от настоящи акционери или облигационери.

На Дружеството не са известни такива договорености.

15. Отговорности на ръководството

Според българското законодателство, ръководството следва да изготвя консолидиран финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Групата към края на годината, финансовото му представяне и паричните му потоци.

Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватни счетоводни политики при изготвянето на годишния консолидиран финансов отчет към 31 декември 2018 г. и е направило разумни и предпазливи преценки, предположения и приблизителни оценки.

Ръководството също потвърждава, че се е придържало към действащите счетоводни стандарти, като консолидираният финансов отчет е изготвен на принципа предположение на действащото предприятие.

Ръководството носи отговорност за правилното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягване и разкриване на евентуални злоупотреби и други нередности.

16. Данни за директора за връзки с инвеститорите

Директор за връзки с инвеститорите е Венелин Петков, тел. 980 71 01, e-mail: ir@bulgariaholding.com, гр. София, ул. Фритъф Нансен 37А, ет.7.

Данета Желева

Главен изпълнителен директор

24 април 2019 г.

гр. София, България

